

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN PROMOTING EXCELLENT IN EDUCATION INSTIUTIONS
UNDER PHRAE PROVINCIAL OFFICE OF THE NON-FORMAL
AND INFORMAL EDUCATION

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

ของ สิริลักษณ์ เบ็งคำ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนต์นภัส มโนการณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชระ จตุพร)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	สิริลักษณ์ เบ็งคำ, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ:	บทบาทของผู้บริหาร, การส่งเสริมความเป็นเลิศ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ รองลงมา คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

Title: THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN PROMOTING EXCELLENT IN EDUCATION INSTIUTIONS UNDER PHRAE PROVINCIAL OFFICE OF THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

Author: SIRILUCK PENGKAM, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2023

Advisor: Assistant Professor Dr. sunthon Khlal um

Keywords: THE ROLE OF ADMINISTRATORS, PROMOTING EDUCATIONAL INSTITUTIONS TOWARDS EXCELLENT

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) To study the role of administrators in promoting excellent and 2) to compare the teachers' opinions on the role of administrators in promoting excellent in educational institutions under Phare Provincial office of the Non-formal and Informal education classified by educational levels and working experience. The sample group used in this research consisted of 92 teachers. Research tools for collecting data were sets of rating scale questionnaires. The statistics used to analyze the data were frequency, mean, standard deviation, t-test, F-test, One-Way ANOVA.

The results of the research that 1) The role of administrators in promoting excellent in educational institutions under Phare Provincial office of the Non-formal and Informal education overall at a high levelThe highestwas the aspect of customer and stakeholder and operational focus, followed by measurement, analysis and knowledge management and workforce. The lowest was the leadership. 2) The results of the compare of the teachers' opinions on the role of administrators in promoting excellent in educational institutions under Phare Provincial office of the Non-formal and Informal education classified by educational levels and working experience overall and each aspect is not different.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา นางสาวสมพร เอี่ยมสำอางค์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง และนางสาวยุริยา อินทรวิจิตร ครู ชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปางและคณะครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือการวิจัย (Try Out) และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่และคณะครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่านของวิทยาลัยการศึกษาและมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทสรรพความรู้ทั้งปวง และให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาตลอดมาเหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นพลังใจในยามที่เหนื่อยล้าและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน จนให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดาและคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอจงได้รับส่วนแบ่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

สิริลักษณ์ เบ็งคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดการจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย	11
แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา	16
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
สรุปกรอบแนวคิด	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่	55
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารใน การส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่	67
บทที่ 5 บทสรุป.....	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	82
ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย (Index of item – Objective Congruence: IOC).....	83
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)	93
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย.....	96
ภาคผนวก ช แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	97
ภาคผนวก ซ เอกสารรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย	106

ประวัติผู้วิจัย..... 107

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	47
ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดแพร่ (n = 92) ในภาพรวม	55
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศ ด้านการนำองค์กร	56
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	57
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	59
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	60
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	62
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ.....	63
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม ความเป็นเลิศ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ.....	65
ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารใน การส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม	67

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม 68

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	46
--------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติ สังคม และมนุษย์ ให้มีความเข้มแข็ง เจริญก้าวหน้า ทันท่วงทีต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของเทคโนโลยี ดิจิทัลและการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีต่างก็ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีการจัดสรรงบประมาณในการให้การศึกษแก่ประชาชน เช่นเดียวกันกับประเทศไทยที่ได้ให้ความสำคัญกับการให้ การศึกษาแก่ประชาชน โดยมีการกำหนดนโยบายในแผนต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศตามวิสัยทัศน์ 6 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวกับการศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กำหนดแผนกลยุทธ์รายหมวดหมู่ไว้ 13 หมวด หมวดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) เห็นได้ชัดว่าการมุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยสอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย เป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่นในเวทีโลกต่อไป ซึ่งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีหลายหน่วยงานที่ได้รับสิทธิในการจัดการศึกษา เช่นเดียวกับ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย ได้รับมอบหมายให้จัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษา ในมาตรา 15 หมวดที่ 3 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงระบบการจัดการศึกษาและแนวการจัดการศึกษาไว้ว่า ระบบการศึกษา มี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยในการจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ภายใต้สำนักงานส่งเสริมการศึกษา
 นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รับผิดชอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด
 โดยมีบทบาทหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการศึกษานอกระบบและการศึกษา
 ตามอัธยาศัยของสถานศึกษา รวมถึงการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสังกัด นั่นคือ ศูนย์การศึกษานอกระบบ
 และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ซึ่งบริบทของจังหวัดแพร่ มีความหลากหลายทั้งทางด้าน
 ภูมิประเทศ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ ดังนั้นในการจัดการศึกษา
 ให้สถานศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง
 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่จะต้องนำองค์กรในการกำหนด เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ จัดทำ
 แผนกลยุทธ์ จัดทำแผนปฏิบัติการวางแผนการทำงานตลอดจนประสาน ดำเนินงานร่วมกับ
 บุคลากร และชุมชน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย
 ในการจัดการศึกษา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงบทบาท
 หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน เป็นผู้มีความเป็น
 ผู้นำทางวิชาการสูง มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รอบรู้ เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่
 ผู้ใต้บังคับบัญชาและสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณธรรม
 จริยธรรม ซึ่งมีใช้พฤติกรรมที่ยึดกรอบกฎหมายอย่างเดียวกัน แต่ต้องปฏิบัติตนให้อยู่ใน
 กรอบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดั่งงามที่ได้รับการยอมรับจากสังคมจนเกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือ
 และเกิดศรัทธาในตัวผู้นำสร้างแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคี ร่วมมือ ร่วมใจกันปฏิบัติงานและ
 องค์กรได้รับความไว้วางใจและสามารถผลักดันให้การศึกษามีความก้าวหน้าอย่างมีคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
 พ.ศ. 2545 กำหนดให้ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
 และมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพ
 ภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
 ได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถจัดการศึกษาสอดคล้อง
 กับบริบทและความต้องการของชุมชน ซึ่งการที่จะให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 นั้นการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีระบบการศึกษาและการจัดการระบบที่ดี มีคุณภาพ
 และประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน
 การพัฒนาครู การพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือและ
 การประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง

ที่ต้องแสวงหา วิธีการพัฒนากลยุทธ์การบริหารเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กรด้วยการ
 ดำเนินงานที่มุ่งไปข้างหน้าแบบเชิงรุก โดยการวางแผนเพื่อแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุด
 มีการระดมทรัพยากร จัดสรรทรัพยากร และการปฏิบัติงานให้มีจุดยืนอย่างเข้มแข็ง ลดความเสี่ยง
 ต่อองค์กรให้น้อยที่สุด ที่สำคัญสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและตลาดและ
 มีการคำนึงถึง ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งองค์กร มีการวางแผนในภาพรวม
 ขององค์กรที่เป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาองค์กรที่ต่อเนื่อง ซึ่งการศึกษาไทยนำโดย
 กระทรวงศึกษาธิการได้มีความพยายามในการส่งเสริมสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศ
 มาโดยตลอดเพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐาน มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 โดยอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศทางการศึกษา
 เพื่อนำสู่ผลผลิตคือผู้เรียนมีคุณภาพคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งทุกกระบวนการ
 ของการดำเนินงานผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายได้
 ซึ่งในการบริหารจัดการในองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานนั้น รางวัลที่เป็นทำ
 ยอมรับว่าองค์กรมีคุณภาพ มีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในสากลที่ยอมรับ ได้แก่ รางวัลคุณภาพ
 แห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA) รางวัล
 แห่งคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (Union of Japanese Scientists and Engineers: JUSE)
 ส่วนประเทศไทยก็ได้้นำเกณฑ์รางวัลความเป็นเลิศมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์กร
 เช่นเดียวกัน เรียกว่ารางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย (Thailand Quality Award-TQA)
 โดยสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2556, หน้า 6-9)
 โดยทุกแนวคิดความเป็นเลิศล้วนมีเป้าหมายเพื่อบริหารจัดการเพื่อนำองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ
 ซึ่งการใช้เกณฑ์ดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรต่าง ๆ มุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพ ระบบการบริหาร
 จัดการให้มีสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่
 มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 และมีพันธกิจส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด
 ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ พ.ศ. 2553 และ
 กฎกระทรวง กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ ภายใน สำหรับสถานศึกษา
 ที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555 ให้สถานศึกษาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
 ประกันคุณภาพภายใน ที่กำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษานอกระบบที่กระทรวงศึกษาธิการ
 ประกาศ กำหนดและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะ
 ของสถานศึกษาแต่ละประเภท เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน และเพื่อให้ได้ผลผลิต

ของสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ โดยมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แบ่งออกได้ 3 ประเภท ได้แก่ 1) มาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง และ 3) มาตรฐานการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งพิจารณาและนำมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทไปกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับอำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษาและสามารถพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาภายใต้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จะต้องสร้างองค์การที่มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จัดการความรู้ พัฒนาความรู้ พัฒนาความคิดและพัฒนาศักยภาพ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์และบุคลากรในสถานศึกษาที่จะได้เรียนรู้จากระบบการเรียนรู้ของผู้บริหารและความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนจะได้รับจากการสอนของครูที่มีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งจากสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสถานศึกษา ตามข้อมูลของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1 แห่ง จาก 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.5 และตามประกาศสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ 629/2564 เรื่องรายชื่อศูนย์การศึกษาการประเมินคุณภาพของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ขอรับการประกันคุณภาพภายนอกจากกระทรวงที่ 2 การตรวจเยี่ยมผ่านทางระบบวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ครั้งที่ 2 (1/2564) พบว่ามีเพียงสถานศึกษาแห่งเดียวที่ขอรับการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระยะที่ 2 การตรวจเยี่ยมผ่านทางระบบวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ครั้งที่ 2 (1/2564) แสดงให้เห็นว่า การประเมินคุณภาพของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออาจยังมีปัญหาในด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งสถานศึกษาอาจไม่เห็นความสำคัญต่อการนำผลการประเมินมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จึงอาจส่งผลต่อแผนงานต่าง ๆ ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด กอปรกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้รับการยกระดับเป็นกรมส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ 3 รูปแบบ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้

เพื่อคุณวุฒิตามระดับ โดยสร้างโอกาสให้ผู้ซึ่งอยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียน หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษาในโรงเรียนหรืออยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร มีโอกาสเรียนรู้ และเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความเชี่ยวชาญได้ตาม ความถนัด สมควรปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ม.54 วรรค 3 และ ม. 258 จ. ด้านการศึกษา (4) สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน การศึกษาแต่ที่เหนือไปกว่านั้นคือต้องสามารถพัฒนาองค์ความรู้ความเป็นเลิศเตรียมพร้อม กับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคตได้

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาท ของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการ กำหนดนโยบาย การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการ ส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของ ผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ โดยใช้แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานรางวัลคุณภาพ คือ รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย (Thailand Quality Award–TQA) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การนำองค์กร ด้านที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านที่ 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านที่ 6 การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ และด้านที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำนวน 8 อำเภอ จำนวน 119 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ 8 อำเภอ จำนวน 92 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (1970, pp. 607–610 อ้างอิงใน สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์, 2555, หน้า 189) จากนั้นทำวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละอำเภอ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่
 - 1.1 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น
 - 1.1.1 ปริญญาตรี
 - 1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
 - 1.2 ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็น
 - 1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 1.2.1 5–10 ปี
 - 1.2.3 11 ขึ้นไป
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award) มี 7 ด้าน ดังนี้
 - 2.1 ด้านการนำองค์กร

- 2.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์
- 2.3 ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
- 2.5 ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
- 2.6 ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ
- 2.7 ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ

ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดแพร่ 8 อำเภอ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารงานของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพทั่วทั้งสถานศึกษา มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการที่ยกระดับความสามารถของสถานศึกษา ให้มีมาตรฐานสามารถแข่งขันกับสถานศึกษาอื่นและดำรงอยู่ได้ตามสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างตลอดเวลา โดยครอบคลุมองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ อันประกอบด้วย การนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ และผลลัพธ์การดำเนินการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award) มี 7 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการนำองค์กร หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นนำการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียน ระบบธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้บริหารสื่อสารกับครูและบุคลากร การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

1.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ

1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย วิธีการที่สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย และการใช้สารสนเทศเพื่อปรับปรุงและค้นหาความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

1.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก การรวบรวม การวิเคราะห์และการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงานและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การทบทวนและปรับปรุงผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

1.5 ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาและการจัดการบุคลากร การสร้างความผูกพันและความสามัคคีให้ครูและบุคลากร เกิดความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ ร่วมสร้างสรรค์ และพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

1.6 ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงาน การออกแบบการจัดการ การปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสถานศึกษา ประสบความสำเร็จ

1.7 ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาและปรับปรุงในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย งบประมาณและการเงิน การมุ่งเน้นครูและบุคลากร ประสิทธิภาพของกระบวนการ และการนำองค์กร

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

3. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ได้แก่ ข้าราชการครู ครู กศน.ตำบลและ ครู อาสาสมัครนอกโรงเรียน ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนรู้ ในสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2565 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

4. วุฒิกการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้สอนในสถานศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

5. **ประสบการณ์การทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาการทำงานของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้สอนในสถานศึกษา ตั้งแต่เริ่มดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไป

6. **สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่** หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบ กำกับ ติดตาม การจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ทั้ง 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอร้องกวาง อำเภอลอง อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย อำเภอสอง อำเภอวังชิ้น และอำเภอหนองม่วงไข่

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผู้บริหารได้ข้อมูลบทบาทในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรใน สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

2. ผู้บริหารได้แนวทางในการพัฒนาบทบาทในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาศึกษาในการทำวิจัยบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ มีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวทางการจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.1 หลักการของการศึกษานอกระบบ

1.2 แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำหรับประเทศไทย

2. แนวคิดทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

2.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา

2.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

3.1 ความหมายของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

3.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

3.3 แนวคิดรางวัลความเป็นเลิศ

3.3.1 รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA)

3.3.2 รางวัลแห่งคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (Union of Japanese Scientists and Engineers: JUSE)

3.3.3 แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST)

3.3.4 รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย (Thailand Quality Award-TQA)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. สรุปกรอบแนวคิด

แนวคิดการจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สะท้อนจากปรัชญาของการ “คิดเป็น” กล่าวคือ ความต้องการของมนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกัน แต่มนุษย์ทุกคนมีความต้องการร่วมกัน คือ มนุษย์ต้องการความสุข ย่อมทำให้มนุษย์และสิ่งแวดล้อมผสมกลมกลืนกัน โดยมนุษย์จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาหรือโดยการปรับสังคมสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับมนุษย์ หรือปรับตัวเองและสังคมสิ่งแวดล้อม ซึ่งมนุษย์ที่จะทำได้เช่นนี้ต้องรู้จักคิด รู้จักใช้ปัญญา รู้จักตนเองและธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี จึงจะเรียกได้ว่า “คนคิดเป็น” นั่นก็คือ เป็นผู้ที่รู้จักปัญหาเรื่องทุกข์ รู้จักสาเหตุแห่งทุกข์ ซึ่งมีอยู่ในมนุษย์ทุกคนและสภาพแวดล้อม รู้จักวิเคราะห์หาวิธีดับความทุกข์ จึงเกิดความสุข ถ้ายังไม่เกิดความสุขก็ต้องย้อนกลับไปพิจารณาข้อมูลให้ครอบคลุม ทั้งด้านวิชาการตนเอง และสิ่งแวดล้อมอีกครั้งจนกว่าจะพอใจ ซึ่งตามแนวคิดของ โกวิท วรรณพิพัฒน์ ได้ริเริ่มนำแนวคิดเรื่อง “คิดเป็น” มาเป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ได้ประยุกต์แนวความคิดในเรื่อง “คิดเป็น” และนำมาเป็นเป้าหมายสำคัญในการให้บริการ การศึกษาผู้ใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา (สุรพล นิติไกรพจน์ และคณะ, 2556: 1) โดยมีหลักการที่เป็นหัวใจสำคัญคือ การวิเคราะห์ปัญหาและแสวงหาคำตอบหรือทางเลือกเพื่อ แก้ปัญหา คิดอย่างรอบคอบโดยอาศัยข้อมูลตนเอง ข้อมูลสังคม สิ่งแวดล้อมและข้อมูลทางวิชาการประกอบการตัดสินใจ แก้ปัญหาหรือหาทางเลือกเพื่อนำไปปฏิบัติ รู้จักคิดเพื่อ แก้ปัญหา ด้วยการกระทำ การอย่างเหมาะสมและพอดี

โกวิท วรรณพิพัฒน์ กล่าวว่า "คิดเป็น" หมายถึง กระบวนการที่คนเรานำมาใช้ในการตัดสินใจ โดยต้องแสวงหาข้อมูลของตนเอง ข้อมูลของสภาพแวดล้อมในชุมชนและสังคม และข้อมูลทางหลักวิชาการ แล้วนำมาวิเคราะห์หาทางเลือกในการตัดสินใจที่เหมาะสม มีความพอดีระหว่างตนเองและสังคม (เขนย นามชุม, 2562, หน้า 307-308) โดยมีหลักการว่า เรียนแล้วสามารถนำข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลข้อจำกัดส่วนตัวของแต่ละบุคคล และข้อมูลเกี่ยวกับสังคม มาประมวลแล้วคิดหาคำตอบให้กับปัญหาของแต่ละคนหรือสังคม ซึ่งจะได้คำตอบที่หลากหลายและตรงกับสภาพของแต่ละบุคคลหรือสังคม ไม่ใช่ว่าหนังสือบอกไว้อย่างไรแล้วต้องทำตามเหมือนกันหมด คิดเองไม่เป็น แต่ถ้าคิดเป็นแล้วคำถามหรือปัญหาเดียวกัน อาจได้คำตอบไม่เหมือนกันก็เป็นได้

จากแนวคิดการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ของ ดร.โกวิท วรพิพัฒน์ ทำให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กำหนดหลักการของการจัดการศึกษานอกระบบเพื่อให้การศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุด

หลักการของการศึกษานอกระบบ

หลักการจัดการศึกษานอกระบบยึดหลักการและความมุ่งหมายโดยภาพรวมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับหลักการการศึกษานอกระบบ หลักความเสมอภาค การมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ กระบวนการเรียนรู้ ความหลากหลาย ความยืดหยุ่น การบูรณาการ การกระจาย อำนาจ เพื่อให้การศึกษานอกระบบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ความเชื่อพื้นฐานของการจัดการศึกษานอกระบบเป็นความเชื่อที่แสดงจุดยืนอย่างชัดเจนว่า การศึกษาอาจเกิดขึ้นได้ทุกหนทุกแห่ง ไม่เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น การศึกษานอกระบบอาจพิจารณาได้ 2 มิติ คือ

มิติที่ 1 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่จัดในโรงเรียน โดยมีหลักสูตรวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลเช่นเดียวกัน แต่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชน ผู้เรียนสามารถนำเนื้อหาจากสภาพแวดล้อมหรือความต้องการของผู้เรียนมากำหนดเป็นหลักสูตรก็ได้

มิติที่ 2 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการที่โรงเรียนจัดให้ได้ โดยข้อจำกัดต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนทางด้านร่างกายจิตใจ ที่สำคัญคือส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในการใช้ชีวิตและการทำงานมาระดับหนึ่ง สามารถรับผิดชอบตนเองได้ การจัดการศึกษาจึงใช้หลักการสอนผู้ใหญ่ (Andragogy) เป็นหลักการสำคัญ (อัณชลี ธรรมะวิธิกุล, 2551, สืบออนไลน์)

หลักการของการจัดการศึกษาทั้ง 2 มิติ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษานอกระบบ โดยยึดความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มเป้าหมายของการศึกษานอกระบบส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้ประกอบอาชีพการทำงาน มีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ทั้งด้านครอบครัว สังคม และประเทศชาติ จึงมีข้อจำกัดในเรื่องการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่เหมือนกับเด็ก เพราะมีอะไรที่แตกต่างกันหลายอย่าง เช่น ความคิดอ่าน ประสบการณ์ ความพร้อมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม นำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการศึกษาตลอดชีวิต มีภารกิจสำคัญที่มุ่งให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการศึกษาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตตามมาตรฐานของสังคมซึ่งเป็นสิทธิที่คนทุกคนพึงได้รับ นอกจากนี้ยังจะต้องได้รับการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาพื้นฐาน นำความรู้ไปพัฒนาอาชีพพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนา ชุมชนและสังคมในที่สุด

อัญชลี ธรรมะวิธิกุล (2551, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การศึกษานอกระบบ จึงยึดหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ หลักความเสมอภาคทางการศึกษา หลักการพัฒนาตนเอง และการพึ่งพาตนเอง หลักการบูรณาการการเรียนรู้และวิถีชีวิต หลักความสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน และหลักการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

1. หลักความเสมอภาคทางการศึกษา กลุ่มเป้าหมายของการศึกษานอกระบบส่วนมากเป็นผู้พลาดโอกาสและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งอาจมีความแตกต่างทางด้านสถานภาพในสังคม อาชีพเศรษฐกิจ และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติ หากแต่สร้างความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน

2. หลักการพัฒนาตนเองและการพึ่งพาตนเอง การจัดการศึกษานอกระบบจะต้องจัดการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตน สามารถเรียนรู้ เกิดความสำนึกที่จะพัฒนาตนเองได้ เป็นคนคิดเป็น ปรับตัวเพื่อให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เรียนด้วยตนเอง พึ่งพาตนเอง เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นปกติสุขท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. หลักการบูรณาการการเรียนรู้กับวิถีชีวิต หลักการนี้อยู่บนพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับสภาพปัญหา วิถีชีวิต สภาพแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สิ่งดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นลักษณะของการบูรณาการจึงมีความเหมาะสม โดยบูรณาการสาระต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ และบูรณาการวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม

4. หลักความสอดคล้องกับปัญหาความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หลักการนี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักความต้องการของตนเอง สามารถจัดการศึกษาให้กับตนเองได้อย่างเหมาะสม ครู กศน. มีบทบาทในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

โดยให้ผู้เรียนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ สาระการเรียนรู้ วิธีการเรียน และการประเมินผล การเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษานอกระบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. หลักการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของชุมชน การเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม ผู้เรียนนับว่าสำคัญ เป็นการส่งเสริมและสร้างกัลยาณมิตรในกลุ่มผู้เรียน ก่อให้เกิด ความร่วมมือ ความผูกพัน เอื้ออาทร การช่วยกันและกัน ปลูกฝังวินัยในตนเอง ฝึกความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรเกิดขึ้นสำหรับผู้เรียนที่มีวุฒิภาวะ สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชน ก็นับว่าเป็น หลักการสำคัญในการจัดการศึกษานอกระบบ ชุมชนสามารถเข้ามาร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากรเป็นแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนในเรื่องอื่น ๆ เพื่อผลิตผู้เรียน ที่เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนต่อไป

นอกจากหลักการจัดการศึกษานอกระบบดังกล่าวแล้ว รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็เป็นหลักการที่สำคัญที่ต้อง นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนได้ ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) ที่เริ่มต้นจากปัญหา เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ ผู้เรียนเกิดทักษะ ในการคิดวิเคราะห์และคิด แก้ปัญหาและแสวงหาความรู้เพื่อค้นพบคำตอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียดของ ปัญหาและผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (ณัฐกร ดวงพระเกษ, 2562, หน้า 70)

จากหลักการของการจัดการศึกษานอกระบบและรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยในประเทศไทยได้

แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับ ประเทศไทย

ชนกนารถ บุญวัฒน์กุล (2559) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับประเทศไทย ว่าประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1. กฎหมายและนโยบายการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเท่าเทียม และเป็นธรรม คนไทยทุกคน ทุกช่วงอายุ สามารถเข้าถึงโอกาสของการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยยังคงยึดถือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปรัชญาคิดเป็นแนวทางการดำเนินงาน และมีทิศทางของกฎหมายและนโยบายทางด้านศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สอดรับกับกฎหมาย ว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ บัญญัติให้การศึกษาตลอดชีวิต โดยเป็นการศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบการศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้บุคคลสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. โครงสร้างการบริหารและการกระจายอำนาจการศึกษา ควรมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารและการกระจายอำนาจการศึกษา อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเพื่อให้การบริหารงาน มีความต่อเนื่องและรวดเร็วมากขึ้น โดยกระจายอำนาจการบริหารการตัดสินใจจากส่วนกลางลงไปสู่ท้องถิ่นและชุมชน ให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานและบริหารงานด้วยตนเอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

3. หลักสูตรและรูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตรจะต้องมีความยืดหยุ่นและหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามศักยภาพและความสามารถที่มีจัดรูปแบบการศึกษาให้เลือกอย่างหลากหลายวิธีการไม่ยึดติดกับกรอบที่เข้มงวด

4. การพัฒนาประชาชนเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ควรเตรียมความพร้อมให้ประชาชนในชาติเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีนิสัยใฝ่การเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะ มีความรู้ ความคิด และจิตสาธารณะและพัฒนาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

5. การส่งเสริมภาคีเครือข่ายทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ควรจะมีความสัมพันธ์กัน และสามารถเทียบโอนการศึกษาได้ทุกรูปแบบอย่างเป็นทางการสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในสังคม โดยส่งเสริมยกระดับและแสวงหาแนวร่วมอย่างต่อเนื่อง

นอกจากแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยดังกล่าวแล้ว การจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จะต้องใช้รูปแบบการจัดการศึกษา โดยใช้การคิดเชิงระบบ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ความรู้ความสามารถของตนเองที่มีในการเชื่อมโยงข้อมูลของปัญหาหรือสถานการณ์แบบองค์รวมในลักษณะที่ทุกส่วนมีการเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดความตระหนักและหาแนวทางแก้ไขสภาพปัญหานั้น ๆ ที่เผชิญอยู่ด้วยแนวทางการปฏิบัติที่พยายามค้นหาวิธีเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์และการแก้ปัญหา (กฤษฎา วรพิน และคณะ, 2561, หน้า 128) และเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีกลยุทธ์การขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กแต่ละท่าน มีกลยุทธ์ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสิ้น 3 กลยุทธ์ คือ

1) การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา 2) การมีส่วนร่วมและเครือข่าย โดยการร่วมกับศูนย์เครือข่าย ในการพัฒนานักเรียน และ 3) การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน

จากแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในประเทศไทย สอดคล้องกับแนวทางในการจัดการศึกษานอกระบบของต่างประเทศ ที่มีการจัดการศึกษา ตลอดชีวิต มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ยกตัวอย่างเช่น การจัดการศึกษาของสาธารณรัฐ เกาหลี ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศสหรัฐอเมริกา

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

ความหมายและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

วิไล ธนวิวัฒน์ (2541 : 16) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นการ ดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเป็นสมาชิกที่เดินดงสังคมต่อไป

สุรพล พุฒคำ (2544 : 11) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง เป็นการ จัดหาวิธีการที่จะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ โดยมีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์ บุตรโรจน์ (2544 : 18) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร สถานศึกษา หมายถึง ภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการ ปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพัง คนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงาน แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการ ที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิค วิธี และกระบวนการบริหาร ที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2545, หน้า 11-12) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษามีความจำเป็น ต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและ การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยองค์การปฏิบัติ คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ เป็นอย่างดีและผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ทำการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ

วิเชียร วิทย์อุดม (2551, หน้า 1) ได้กล่าวว่า คำว่าการบริหาร (Administration) กับคำว่า การจัดการ (Management) มีความหมายคล้ายหรือใกล้เคียงกันซึ่งบางครั้ง บางโอกาส ก็สามารถใช้แทนกันได้ การให้นิยามหรือความหมายของการบริหารมีลักษณะ ที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับทัศนะและแนวทางการศึกษาของนักวิชาการแต่ละท่าน

วิชัย ต้นศิริ (2549, หน้า 294) การบริหารสถานศึกษาผู้บริหารควรมีหลักและ กระบวนการบริหาร การบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหาร ภาพรวมของ การบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม

ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2552, หน้า 6) การบริหารการศึกษา หมายถึง ความที่ พยายามจะสั่ง แนะนำ และผสมผสานความพยายามของมนุษย์ ซึ่งมีจุดรวมอยู่ที่จุดหมาย ปลายทาง หรือเป้าหมายบางอย่าง การบริหารเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในองค์การ ซึ่งมีหน้าที่สั่งให้ความสะดวกในการทำงานของกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์ เดียวกัน

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่า การบริหาร สถานศึกษาเป็นการจัดกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู อาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชน ในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์และสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวบ่งชี้เป็นตัว สะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการพัฒนางาน ให้ดี ยิ่งขึ้นและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 38) กระจาย อำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงาน บุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งทำให้ สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ การบริหารงานโรงเรียนในระบบของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) โดยบริหารงานตามภารกิจในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย
 - 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.3 การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.4 การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.5 การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 1.6 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 - 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 1.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย
 - 2.1 การจัดตั้งงบประมาณ
 - 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.2.1 การจัดสรรงบประมาณ
 - 2.2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
 - 2.2.3 การโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - 2.2.4 การรายงานผล
 - 2.3 การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ
 - 2.3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ
 - 2.3.2 การตรวจสอบติดตามการใช้ผลผลิต
 - 2.4 การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.4.1 ทุนการศึกษา
 - 2.4.2 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 2.4.3 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
 - 2.4.4 การส่งเสริมการบริหารการจัดหารายได้และผลประโยชน์ในรูปแบบที่หลากหลาย
 - 2.5 การบริหารการเงิน
 - 2.5.1 การเบิกเงินจากคลัง
 - 2.5.2 การรับเงิน
 - 2.5.3 การเก็บรักษาเงิน
 - 2.5.4 การจ่ายเงิน

- 2.5.5 การนำส่งเงิน
- 2.6 การบริหารบัญชี
 - 2.6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
 - 2.6.2 การจัดทำทะเบียนทางการเงิน
 - 2.6.3 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
 - 2.6.4 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
 - 2.7.1 การวางแผนจัดหาพัสดุ
 - 2.7.2 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ
 - 2.7.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
 - 2.7.4 การจัดหาพัสดุ
 - 2.7.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
 - 2.7.6 การจัดหาผลประโยชน์สินทรัพย์
- 3. ด้านการบริหารงานบุคคล
 - 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
 - 3.2 การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.3 การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.4 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4.1 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4.2 การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและการพัฒนา
อย่างเข้มแข็ง
 - 3.5 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.5.1 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่
การศึกษา
 - 3.5.2 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา
 - 3.6 การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ
 - 3.7 เงินเดือนและค่าตอบแทน
 - 3.8 การเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - 3.9 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.10 การลาศึกษาต่อ

- 3.11 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.12 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.13 มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.14 การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.15 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.15.1 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง
 - 3.15.2 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- 3.16 การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.17 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.18 การอุทธรณ์
- 3.19 การร้องทุกข์
- 3.20 การออกจากราชการ
- 3.21 การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
- 3.22 งานทะเบียนประวัติข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.23 งานยกเว้นคุณสมบัติ เช่น การยกเว้นการเกณฑ์ทหาร
- 3.24 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 4. ด้านการบริหารทั่วไป
 - 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - 4.3 การวางแผนการศึกษา
 - 4.3.1 แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์
 - 4.3.2 แผนพัฒนาการศึกษาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี
 - 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 4.8 การดำเนินงานธุรการ ด้านการเงิน การคลัง บัญชีและพัสดุ
 - 4.9 การอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร

- 4.10 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.11 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.12 การรับนักเรียน
- 4.13 การจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 4.14 การอำนวยการและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
- 4.15 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.16 การทัศนศึกษา
- 4.17 การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน
- 4.18 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.19 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.20 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 4.21 งานกำกับดูแลสถานศึกษา: ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงาน
- 4.22 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

จากขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามขอบข่ายภารกิจของสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่ถูกต้องคาดหวังอย่างมีเหตุผลตามตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นในหน่วยงานทางการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้แต่ละสถานศึกษามีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. บริหารกิจการสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ
2. ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

3. เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการได้รับ ตามที่ได้รับมอบอำนาจ

4. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา หรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

5. อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิปัตร์ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงมอบหมายในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทหน้าที่ของตนเองในเชิงองค์รวมหรือมองอย่างครบวงจร เพราะจะทำให้เห็นสภาพของการบริหารในลักษณะที่เป็นการเชื่อมโยงซึ่งสามารถสรุปบทบาทของผู้บริหารได้ ดังนี้

6.1 งานตามหน้าที่ ได้แก่ งานในฐานะบังคับบัญชา

6.2 งานหลัก ได้แก่ งานวิชาการ

6.3 งานสนับสนุน ได้แก่ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป

จากงานที่กล่าวมาข้างต้น งานบังคับบัญชาถือเป็นบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายสำหรับงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุน

กมลชนก ศรีธา (2544, หน้า 34) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารต้องเป็นผู้เริ่มและเปิดโอกาสให้ครู อาจารย์ รวมทั้งบุคคลในโรงเรียนได้ร่วมกันกำหนดนโยบายหรือเป้าหมายหลักของสถานศึกษาด้านการจัดการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

2. ผู้บริหารต้องมีบทบาทในฐานะนักพัฒนาสถานศึกษา

3. ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเป็นนักวางแผนกิจกรรมและสร้างประสบการณ์ที่จะทำให้มีโปรแกรมที่เหมาะสมในอันที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการเรียนการสอน 3 ด้าน คือ พัฒนาการด้านความรู้ ความคิด พัฒนาการด้านจิตใจ และพัฒนาการด้านทักษะทางกายภาพ

4. ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานการทำงานที่เหมาะสม และแสวงหาวิถีทางที่จะตรวจและติดตามผลงานโครงการและกิจกรรม
 5. ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเลือกฝึกฝนและพัฒนาพัฒนาครู อาจารย์ รวมทั้งบุคลากร
 6. ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการกระจายคณะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
 7. ผู้บริหารต้องแบ่งงานและมอบหมายงาน ทั้งรู้จักกระตุ้นให้เกิดการพัฒนางาน
 8. ผู้บริหารต้องเป็นผู้ควบคุมทรัพยากรการเงินของสถานศึกษา
 9. ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการพัฒนาและให้ความปลอดภัยแก่เด็กนักเรียนในสถานศึกษา
 10. ผู้บริหารจะต้องวางแผนหามาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมและการรักษาวินัยของนักเรียน
 11. ผู้บริหารต้องแน่ใจว่าวัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี ปลอดภัย แข็งแรงทนทาน และเหมาะสม
 12. ผู้บริหารต้องสร้างขวัญและบรรยากาศที่ดีทั้งครู อาจารย์และนักเรียนจะสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างสงบสุขและมีความสุข
 13. กระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรให้การเรียนรู้ในหลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 14. ผู้บริหารต้องเป็นผู้พัฒนาและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
 15. ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมในงานพิธีที่เกี่ยวข้องและงานสาธารณะประโยชน์ของสังคมและชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่
 16. ผู้บริหารต้องรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
 17. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานและนิเทศงานของสถานศึกษาโดยสม่ำเสมอ
 18. ผู้บริหารต้องทันเวลา ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และต้องติดตามความก้าวหน้า
 19. ผู้บริหารควรมีเวลาปรึกษากับผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องในเรื่องสำคัญ ๆ ที่ต้องตัดสินใจ
 20. ผู้บริหารควรหาเวลาเข้าสอนนักเรียนบ้าง
 21. ผู้บริหารต้องวางระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
- ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้กระทรวงกระจายอำนาจ

การบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2549, หน้า3) กล่าวถึง ผู้บริหารเป็นตัวจักรที่สำคัญที่มีบทบาทในการแสดงการเป็นผู้นำในการบริหาร การที่ผู้นำมีส่วนร่วมสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพและคุณค่าขององค์การที่จะสะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในองค์การหรือหน่วยงานได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่เหมาะสมและพึงประสงค์จะไปกระตุ้น ชักนำ โน้มน้าวให้บุคลากรในองค์กรเกิดความพอใจ ร่วมมือปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย นโยบายและคุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่สำคัญในการวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม รับผิดชอบและเป็นผู้นำในทุกด้าน เป็นผู้ขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ดำเนินไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งงานด้านกรวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริการทั่วไป โดยผู้บริหารที่ดีจะต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ บริหารแบบมีส่วนร่วมและมีความคิดสร้างสรรค์ อำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้าน และประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนครูและบุคลากรในโรงเรียน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาองค์การ ซึ่งในที่สุดก็จะนำพาองค์การสู่ความสำเร็จได้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

ในการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางการบริหารความเป็นเลิศ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา ต่าง ๆ ซึ่งได้หลักแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเป็นเลิศ ในหลากหลายรูปแบบ ผู้วิจัยขอนำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความเป็นเลิศ ดังนี้

ความหมายของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

ความเป็นเลิศสามารถอธิบายความหมายได้หลายด้านแต่เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความหมายของความเป็นเลิศ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2546, น. 10-23) ได้กล่าวเอาไว้ว่า ระบบการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ เป็นกลยุทธ์ที่ทำให้องค์กรสามารถรักษาลูกค้าไว้ได้ ได้มาซึ่งความภักดีของลูกค้าและได้มาซึ่งส่วนแบ่ง ตลาดมากขึ้น ทำให้องค์กรเจริญเติบโต ไหวทันต่อการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความต้องการ ของลูกค้าและตลาดที่เปลี่ยนไปหรือเกิดใหม่

สามารถสร้างโอกาสใหม่ทางธุรกิจ ใช้ทรัพยากรขององค์กรเพื่อให้ผลิตภาพสูงขึ้น และมีประสิทธิผลมากขึ้น และเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

ราตรี ศรีไพรวรรณ (2556, หน้า 16) ได้ให้นิยามว่า กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง แนวทางเชิงรุกในการบริหารเพื่อให้บรรลุผลสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน มาตรฐานสากลตามแนวคิดของ Education Criteria for Performance Excellence Framework 92009–2010) ประกอบด้วย 7 หมวดสำคัญ คือ 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer Focus) 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) 5) การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน (Workforce Focus) 6) การจัดการกระบวนการ (Process Management) และ 7) ผลลัพธ์ (Results)

วิฑูรย์ ลิ้มโชคดี (2542, หน้า 29) ได้ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง องค์กรที่ได้รับรางวัลคุณภาพที่มีเกณฑ์เป็นที่ยอมรับเป็นสากล

พลุ เตชะรินทร์ (2549, หน้า 8) ได้ให้ความหมายว่า ความเป็นเลิศ (Excellence) หมายถึง องค์กรที่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องมีผลงานโดดเด่นเป็นที่ยอมรับในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน สร้างผลตอบแทนทางธุรกิจและสร้างผลตอบแทนต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างยั่งยืนและมีความสามารถอย่างเด่นชัด ในการสร้างมาตรฐานในงานที่เป็นเลิศเพื่อสร้างและดำรงไว้ในความสามารถทางการแข่งขันที่เหนือกว่า

จากแนวคิดที่กล่าวมาเกี่ยวกับความเป็นเลิศ สรุปได้ว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศ เป็นการมุ่งเน้นคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ที่มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการยกความสามารถขององค์กรเพื่อสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่น เพื่อให้มีระดับความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มีผลงานโดดเด่น เป็นที่พึงพอใจ และยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง สามารถเป็นแบบอย่าง รวมทั้งสามารถดำรงคุณภาพไว้ได้อย่างยั่งยืน

ความหมายของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ความเป็นเลิศของสถานศึกษา คือ การพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐาน ซึ่งผู้บริหารจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด ต้องเปลี่ยนจากกรอบแนวคิดเดิมไปสู่กรอบแนวคิดใหม่ โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการบริหารกระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลผลิต คือ นักเรียนมีคุณภาพคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งทุกกระบวนการของการดำเนินงานเพื่อจะทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายได้ สถานศึกษาที่มีการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

ในลักษณะสถานศึกษาคุณภาพหรือสถานศึกษาสมบูรณ์แบบ ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้คำจำกัดความ "ความเป็นเลิศของโรงเรียน" หมายถึง การพัฒนาโรงเรียนให้ได้มีมาตรฐาน โดยการปรับระบบภายในให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่ผลผลิต คือ นักเรียนมีคุณภาพคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งทุกกระบวนการ ของการดำเนินงานผู้บริหารจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมายได้ ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียนจึงสามารถพัฒนาสู่ความเป็นเลิศได้

โดยสรุปแล้ว สถานศึกษาที่มีการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง สถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบสู่ความเป็นเลิศ มีคุณภาพ และการสร้างสรรค์ สามารถจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างดี มีสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานที่กำหนด

แนวคิดรางวัลความเป็นเลิศ

รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว มีการพัฒนารูปแบบเพื่อใช้เป็นแม่แบบระบบการบริหารที่มีคุณภาพ ในแต่ละรูปแบบก็จะมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ประกอบด้วยองค์ประกอบและประเด็นย่อย ที่แตกต่างกัน องค์การที่ได้รับรางวัลจะเป็นที่ยอมรับจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ จะสื่อถึงความเป็นเลิศในระบบการบริหารจัดการ ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารางวัลคุณภาพ ดังนี้

1. รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA)

รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงทศวรรษ 1980 ประเทศสหรัฐอเมริกาสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ เนื่องจากคู่แข่งจากประเทศอื่น ๆ มีการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของการบริหารจัดการผ่านกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะบริษัทคู่แข่งจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งส่งสินค้าเข้าไปตีตลาดประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะเป็น รถยนต์ สินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องใช้ไฟฟ้า ตลอดจนผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ในปี ค.ศ. 1987 ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้ริเริ่มสร้างเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหาร จัดการ ที่ดีและเป็นแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรอเมริกัน โดยให้ชื่อ ว่า Malcolm Baldrige National

Quality Award (MBNQA) ดังกล่าว เกิดจากการระดมสมองจาก ผู้บริหารและนักวิชาการระดับแนวหน้าของประเทศว่าเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติควรประกอบด้วย องค์ประกอบที่บูรณาการกันอย่างไรบ้าง MBNQA ก่อให้เกิดการปรับปรุงและมุ่งเน้น คุณภาพของ ผลิตภัณฑ์และบริการของประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงของการมี MBNQA คือ การที่มีกรอบการบริหารจัดการที่เป็นกรอบเดียวกัน มีภาษาในการบริหารจัดการที่สื่อสารกันได้ นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้ องค์กรต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้และทักษะ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มีแนวทางการบริหารจัดการที่ดีขึ้น ปัจจุบัน MBNQA ได้รับ การยอมรับว่าเป็นแนวทางในการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิผลที่สุด ความยอดเยี่ยมของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสามารถประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรทุกขนาดทุกประเภท ทั้งองค์กรภาคธุรกิจ และภาครัฐ ทั้งองค์กรที่แสวงหาผลกำไรและองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรและสามารถประยุกต์ให้ได้รับ องค์กรทุกภาคส่วน ทั้งองค์กรธุรกิจ องค์กรการศึกษา และองค์กรด้านสาธารณสุข รวมถึงหน่วยงาน ราชการ และหน่วยงานด้านทหารผลของการส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ มีการประเมินตนเองและปรับปรุงตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ส่งผลให้ประเทศสหรัฐอเมริกา มีเศรษฐกิจที่มั่นคง กลายเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ในตลาดโลกในเวลาต่อมา และเป็นแนวทางให้ประเทศต่าง ๆ ประยุกต์ไป พัฒนาเป็นเกณฑ์รางวัลคุณภาพของชาติตนมากกว่า 70 ประเทศ โดยอาจกล่าวได้ว่า MBNQA ได้นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ โดยมีเกณฑ์ในการตัดสินรางวัลคุณภาพแห่งชาติแบ่งออกเป็น 7 หมวด ดังนี้

หมวด 1 การนำองค์กร (Leadership) ตรวจสอบว่าผู้บริหารระดับสูงชี้แนะแนวทางให้แก่บริษัทอย่างไร และบริษัทได้แสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะและปฏิบัติในฐานะพลเมืองดีอย่างไร

หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) ตรวจสอบว่าบริษัทกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์อย่างไร และกำหนดแผนปฏิบัติการสำคัญอย่างไร

หมวด 3 การเน้นลูกค้าและการตลาด (Customer and Market Focus) ตรวจสอบว่าบริษัทกำหนดความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าและตลาดอย่างไร

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis, and knowledge management) ตรวจสอบว่าการบริหาร การใช้ และการวิเคราะห์ข้อมูล/สารสนเทศเพื่อสนับสนุนกระบวนการสำคัญของบริษัทและระบบบริหารสมรรถนะขององค์กร

หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (Human resource focus) ตรวจสอบว่าองค์กรส่งเสริมให้กำลังคนพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่อย่างไร และมีการทำให้กำลังคนเหล่านั้นสนับสนุนทิศทางของบริษัทอย่างไร

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ (Process Management) ตรวจสอบว่ากระบวนการผลิต การจัดส่ง และการสนับสนุนสำคัญ ได้รับการออกแบบ บริหาร และปรับปรุงอย่างไร

หมวด 7 ผลลัพธ์ทางธุรกิจ (Business Result) ตรวจสอบสมรรถนะและการปรับปรุงในเรื่องสำคัญ ได้แก่ ความพึงพอใจของลูกค้า สมรรถนะทางการเงินและการตลาด ทรัพยากรมนุษย์ การเป็นพันธมิตรกับผู้ส่งมอบ สมรรถนะในการดำเนินงาน รวมทั้งตรวจสอบสมรรถนะเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

2. รางวัลแห่งคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (Union of Japanese Scientists and Engineers: JUSE)

รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่นเป็นรางวัลคุณภาพระดับโลกที่มอบโดยสมาคมนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรของญี่ปุ่น (Union of Japanese Scientists and Engineers: JUSE) ที่มอบให้กับองค์กรทั้งในและนอกประเทศญี่ปุ่นที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการดำเนินธุรกิจ จากการประยุกต์ใช้ TQM ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะของธุรกิจและองค์กรในแบบฉบับของตนเอง หัวข้อตรวจวินิจฉัยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาองค์กรต่าง ๆ ที่สมัครเข้ารับรางวัลมีรายละเอียด ดังนี้

นโยบายมีรายการประเมิน ดังนี้ นโยบายคุณภาพและการควบคุมคุณภาพมีในทุก ๆ จุดของการจัดการธุรกิจ การประกาศนโยบายคุณภาพ (เป้าหมายและจุดเน้นของการวัดผล) วิธีการและกระบวนการสำหรับนโยบายคุณภาพ ความสัมพันธ์ของนโยบายและความพยายามในการจัดการภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ

โครงสร้างหรือการจัดองค์กร มีรายการประเมินดังนี้ ความเหมาะสมของโครงสร้างองค์กรสำหรับการควบคุมคุณภาพและการมีส่วนร่วมของพนักงาน การประกาศถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ สถานภาพของการมีส่วนร่วมในแต่ละหน่วยงานกำหนดสภาพของกิจกรรมหรืองานของคณะกรรมการและทีมงานโครงการต่าง ๆ ให้แน่ชัด

สารสนเทศ มีรายการประเมินดังนี้ ความสามารถในการจัดเก็บและเครือข่ายสารสนเทศทั้งภายในและภายนอก กำหนดสถานะของการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางสถิติ มาสู่การวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถของการใช้สารสนเทศ สถานะของการใช้ ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์สำหรับกระบวนการรวบรวมข้อมูล

ความเป็นมาตรฐาน มีรายการประเมินดังนี้ ความเหมาะสมของระบบมาตรฐานระเบียบของการก่อตั้ง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และการล้มนิยามมาตรฐานและสาระสำคัญของมาตรฐาน สถานภาพของการใช้ประโยชน์และการยึดมั่นในมาตรฐาน สถานะของการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวบรวม แยกแยะ และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนา มีรายการประเมินดังนี้ แผนการให้การศึกษาและอบรม รวมทั้งผลงานที่ออกมา ภาวะของความสำนึกในเรื่องคุณภาพ การจัดการงานและความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การสนับสนุน การกระตุ้นให้มีการพัฒนา และตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ภาวะแห่งความเข้าใจ และการใช้ประโยชน์ในแนวคิดและวิธีการทางด้านสถิติภาวะของการพัฒนางจร QC และการปรับปรุง คำแนะนำต่าง ๆ สถานะของการสนับสนุนการพัฒนาการใช้

กิจกรรมในการประกันคุณภาพ มีรายการประเมินดังนี้ การจัดการในระบบการประกันคุณภาพ การวินิจฉัยเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การพัฒนาเทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ใหม่ (รวมทั้งการวิเคราะห์คุณภาพ การพัฒนาคุณภาพและทบทวนการปฏิบัติงาน) สถานะของการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ สภาวะของการบริหารเครื่องมือในการผลิต การวัดผลเครื่องมือและบริษัทคู่ค้าสถานะของการบรรจุหีบห่อ การจัดเก็บ การขนส่ง การขายและการบริการติดตาม และตอบสนองต่อการใช้สินค้า สถานะของการทำให้มีคุณภาพที่แน่นอน การติดตามสถานะความพอใจของลูกค้า ภาวะความน่าเชื่อถือที่แน่นอน ความปลอดภัย ความน่าเชื่อถือในสินค้า และการปกป้องสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและการควบคุม มีรายการประเมินดังนี้ การจัดการเกี่ยวกับวงจรคุณภาพ PDCA วิธีการสำหรับการตัดสินใจข้อคุณภาพและระดับงานของพนักงานสถานภาพในการควบคุมภายใน สถานะของการวัดผลงานชั่วคราวและถาวร ระบบการบริหารต้นทุนปริมาณการจัดส่งและอื่น ๆ ความสัมพันธ์ของระบบประกันคุณภาพกับระบบการบริหารหน่วยอื่น ๆ

กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุง มีรายการประเมินดังนี้ วิธีการเลือกหัวข้อ (ปัญหาสำคัญและการจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อ) ความเชื่อมโยงของการวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสถานะของการใช้ประโยชน์ของการวิเคราะห์ ผลของการยืนยันการปรับปรุง และการนำเอาผลงานนั้นไปสู่การบำรุงรักษา การควบคุมงาน การสร้างกลุ่มคุณภาพ QC

ผลกระทบ มีรายการประเมินดังนี้ ผลกระทบที่เป็นรูปธรรม (เช่น คุณภาพ การขนส่ง ต้นทุนกำไร ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อม) ผลกระทบที่เป็นนามธรรม

(ทางอ้อม) วิธีการวัดและติดตามผลกระทบ ความพึงพอใจของลูกค้าและความพึงพอใจของพนักงาน อิทธิพลของสมาคมการค้าอิทธิพลของชุมชนภายในและองค์กรแห่งชาติ

ผลงานในอนาคต มีรายการประเมินดังนี้ การรวบรวม ติดตามสภาพปัจจุบัน แผนงานอนาคตสำหรับการปรับปรุงโครงการ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสังคม และความต้องการของลูกค้า และแผนงานที่รองรับโครงการเหล่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาทางธุรกิจ วิสัยทัศน์และแผนงานระยะยาว การปฏิบัติงานในการควบคุมคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ความมุ่งมั่นในแผนงานอนาคต

รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่นได้จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 รางวัลเต็มมิ่งสำหรับองค์กรทั่วไป เป็นรางวัลสำหรับองค์กรหรือส่วนใดส่วนหนึ่งที่เป็นหน่วยงานในองค์กรที่มีการพัฒนาไปสู่ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ในระยะเวลาที่กำหนดโดยองค์กรของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สามารถสมัครเข้ารับการประเมินเพื่อรับรางวัลนี้ได้

2.2 รางวัลเต็มมิ่งสำหรับบุคคล เป็นรางวัลที่ให้สำหรับบุคคลที่โดดเด่น ด้านการศึกษาและค้นคว้า เรื่องการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร หรือวิธีการทางสถิติที่ใช้สำหรับระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ซึ่งรางวัลนี้จะมอบเฉพาะชาวญี่ปุ่นเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีรางวัลที่มอบให้กับผู้เขียน หรือสารสนเทศด้านการบริหารทั่วทั้งองค์กรที่ผลิตข้อเขียนหรือตารางและสูตรการคำนวณทางสถิติ หรือซอฟต์แวร์ต่าง ๆ โดยข้อเขียนและสารสนเทศนี้ จะถูกกำหนดช่วงเวลาของการเผยแพร่ก่อนการได้รับรางวัลประสิทธิภาพและประสิทธิผลของซอฟต์แวร์

2.3 รางวัลการควบคุมคุณภาพ เป็นรางวัลที่มอบสำหรับการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจที่พัฒนาไปสู่การควบคุมคุณภาพและการบริหารคุณภาพในแนวทางของระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรตามระยะเวลาที่กำหนด

การพิจารณาองค์กรที่จะได้รับรางวัลเต็มมิ่ง สำหรับองค์กรทั่วไปนั้นจะพิจารณาถึงแนวทางหรือหลักการทางการบริหารงานขององค์กร ชนิดขององค์กรและมุมมองทางด้านธุรกิจ ซึ่งองค์กรมีสิทธิที่จะสมัครขอรับรางวัล จะต้องมีการดำเนินการสอดคล้องกับข้อกำหนด 3 ประการ ได้แก่

1. องค์กรต้องมีหลักการในการบริหาร ชนิดของธุรกิจ มุมมองด้านธุรกิจและสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจที่มุ่งเน้นลูกค้า ภายใต้วัดดูประสงค์ และกลยุทธ์ขององค์กร ที่ชัดเจนของผู้บริหาร

2. ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ใช้เพื่อการดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และกลยุทธ์ใน ข้อ 1

3. หากไม่ปฏิบัติตามได้ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ตามข้อ 2 องค์กรต้องมีการดำเนินงานที่โดดเด่น ภายใต้จุดประสงค์และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ ข้อ 1

สรุป รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น ประกอบด้วย นโยบาย มีรายการประเมิน ดังนี้ นโยบายคุณภาพและการควบคุมคุณภาพมีในทุก ๆ จุดของการจัดการ การประกาศนโยบายคุณภาพ (เป้าหมายและจุดเน้นของการวัดผล) วิธีการและกระบวนการสำหรับนโยบายคุณภาพ ความสัมพันธ์ของนโยบาย และความพยายามในการจัดการ ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการ โครงสร้างหรือการจัดองค์กร สารสนเทศความเป็นมาตรฐาน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนากิจกรรมในการประกันคุณภาพ กิจกรรมเกี่ยวกับการบำรุงรักษา และการควบคุม กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับปรุงผลกระทบในการและงานในอนาคต

3. แนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST)

3.1 แนวคิดความเป็นเลิศของ National Institute of Standard and Technology: NIST กล่าวว่า ความเป็นเลิศประกอบด้วย 7 ประการ ดังนี้

3.1.1 ภาวะผู้นำ

3.1.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์

3.1.3 การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1.4 การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

3.1.5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

3.1.6 การจัดการด้านกระบวนการ

3.1.7 ผลลัพธ์

3.2 การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศแนวทางการรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (MBNQA) ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย หลักการในการทำงาน ทิศทางของโรงเรียน เป้าหมายที่คาดหวังจากการดำเนินการ การให้ความสำคัญแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ในโรงเรียน การกำกับดูแลโรงเรียนและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและชุมชน ดังนี้

1) ภาวะผู้นำโรงเรียน ประกอบด้วย การชี้แจงโรงเรียน การกำกับดูแล
โรงเรียน

2) ความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย การรับผิดชอบต่อส่วนรวม
และชุมชนโรงเรียนต้องบริหารจัดการอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรมโดยการกำหนดวัตถุประสงค์
เชิงยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติการไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีวัดผลประเมินผล
ในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3.2.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เป็นการมองในเรื่องการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไว้
ว่าการจัดทำยุทธศาสตร์โรงเรียนทำอย่างไร ในการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์
ซึ่งมีหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการทำให้ผลการดำเนินการ
โดยภาพรวมดีขึ้นและทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จ เป็นต้น ซึ่งการนำยุทธศาสตร์
ไปปฏิบัติประกอบด้วย ดังนี้

1) โรงเรียนดำเนินการอย่างไรในการแปลงวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์
ไปสู่แผนปฏิบัติ

2) แผนการปฏิบัติการและตัวชี้วัดหลัก ๆ โดยย่อ

3) ผลการดำเนินการที่คาดการณ์ไว้ตามตัวชี้วัดหลัก ๆ ที่ระบุ
ในแผนการตรวจประเมินว่าสถาบันการศึกษาดำเนินการอย่างไร ในการบริหารจัดการแสวงหาว่า
นักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาดต้องการอะไร คาดหวังอะไรและชอบอะไร สร้างความสัมพันธ์
กับนักเรียน และผู้มีส่วนได้เสีย ค้นหาและกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้มาซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

3.1) นักเรียนใหม่

3.2) ความพึงพอใจของนักเรียน

3.3) ความภาคภูมิใจของนักเรียน

3.4) การขยายตัวของโรงเรียน

3.2.3 การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1) ความรู้เกี่ยวกับนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาดประกอบด้วยดังนี้
โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรที่ทำให้รู้ว่านักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาดต้องการอะไร คาดหวัง
อะไรและชอบอะไรเพื่อให้มั่นใจว่าบริการยังคงเป็นที่ต้องการของนักเรียนและหาช่องทาง
สำหรับบริการใหม่

2) ความสัมพันธ์กับนักเรียนผู้มีส่วนได้เสียและความพึงพอใจ
ประกอบด้วยดังนี้ โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนเพื่อประกอบด้วย
ดังนี้

- 2.1) ให้ได้มาซึ่งนักเรียน นักศึกษาใหม่
- 2.2) สร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียน
- 2.3) รักษานักเรียน นักศึกษาไว้ได้
- 2.4) เพิ่มพูนความภาคภูมิใจของนักเรียน
- 2.5) พัฒนาโอกาสใหม่ ๆ ในการให้บริการ โรงเรียนเลือกรวบรวม

วิเคราะห์จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และทุกส่วนของโรงเรียนนั้น โรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการวัดวิเคราะห์ ปรับให้สอดคล้องและมุ่งไปในแนวทางเดียวกัน และปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.2.4 การวัดผลประเมินผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

1) การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินการของโรงเรียนเป็นการอธิบายเรื่องข้อมูลและสารสนเทศของผลการดำเนินการในทุกระดับและทุกส่วนของโรงเรียนนั้น โรงเรียน มีวิธีการอย่างไรในการวัดวิเคราะห์ ปรับให้สอดคล้องและมุ่งไปในแนวทางเดียวกัน และปรับปรุงให้ดีขึ้น

2) การจัดการสารสนเทศและความรู้ประกอบด้วย ดังนี้ เป็นการอธิบายว่าโรงเรียนดำเนินการอย่างไรเพื่อมั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นที่ต้องการของบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียนนั้น เป็นการอธิบายว่าโรงเรียนดำเนินการอย่างไร การมุ่งเน้นบุคลากรทางการศึกษาระบบงานการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้เรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร

- 2.1) บุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเอง
- 2.2) บุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง

อย่างเต็มที่ในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ความเอาใจใส่ ในการสร้างและดำรงสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานที่ทำงานรวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่ทำให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข นั้นมีส่วนอย่างไรในการช่วยทำให้ผลการดำเนินการเป็นเลิศทั้งบุคลากรและโรงเรียนพัฒนาไปด้วยกัน

3.2.5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

1) ระบบงานเป็นการอธิบายว่าเรื่องต่อไปนี้มีส่วนอย่างไรในการทำให้ทั้งโรงเรียนและบุคลากรดำเนินการได้ผลดียิ่ง ประกอบด้วยดังนี้

- 1.1) การจัดบุคลากรให้ทำงานตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย
- 1.2) การบริหารค่าตอบแทน
- 1.3) นโยบายเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการงานของบุคลากรทางการศึกษา

การศึกษา

1.4) นโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลากร

2) การทำให้บุคลากรได้เรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร การให้การศึกษา การฝึกอบรมและการให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในการมีส่วนร่วมอย่างไร ในการสนับสนุนให้ ประกอบด้วยดังนี้

2.1) โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2.2) ช่วยส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติได้ดีเด่น

2.3) ช่วยสร้างความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร

3) ความสุขและความพึงพอใจของบุคลากรโรงเรียนมีวิธีการอย่างไร ในการคงไว้ซึ่งประกอบด้วยดังนี้

3.1) สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี

3.2) บรรยากาศการทำงานที่ดี อันจะมีส่วนทำให้บุคลากรทุกคน มีความสุข มีความพึงพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงาน โรงเรียนต้องการจัดกระบวนการ การเรียนรู้ประเด็นสำคัญ ๆ ของการจัดกระบวนการซึ่งมีอยู่สองประเภทด้วยกัน ประกอบด้วย ดังนี้ ประเภทแรกว่าด้วยการจัดการกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการตลอดจน กระบวนการสำคัญอื่น ๆ ที่ส่งผลโดยตรงต่อการสร้างคุณค่าให้กับนักเรียนเอง ประเภทที่สอง ว่าด้วยการจัดการกระบวนการสำคัญต่าง ๆ ที่สนับสนุนให้กระบวนการในประเภทแรกดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ หมวดนี้จึงครอบคลุมกระบวนการที่สำคัญ ๆ และหน่วยงานทั้งหมด ในโรงเรียน

3.2.6 การจัดการด้านกระบวนการ กระบวนการที่สร้างคุณค่า โรงเรียน มีวิธีการอย่างไรในการกำหนดว่ากระบวนการใดเป็น “กระบวนการที่สร้างคุณค่า” แก่นักเรียน และทำให้การบริการของโรงเรียนประสบความสำเร็จและเติบโต โรงเรียนมีวิธีการในการจัด กระบวนการดังกล่าวอย่างไรกระบวนการสนับสนุนโรงเรียนมีวิธีการอย่างไรในการบริหาร จัดการ “กระบวนการสนับสนุน” สำคัญ ๆ ที่จะต้องมีเพื่อสนับสนุน “กระบวนการที่สร้าง คุณค่า” ผลการดำเนินการของโรงเรียนและผลของให้บริการ ผลการดำเนินการด้านการเงิน และตลาด ผลลัพธ์ด้านบุคลากรทางศึกษาและประสิทธิภาพและประสิทธิผลของปฏิบัติการต่าง ๆ การกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม

3.2.7 ผลลัพธ์

1) ผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานให้ความสำคัญแก่นักเรียน การสรุปผลลัพธ์หลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญแก่นักเรียน ซึ่งรวมถึงความพึงพอใจ ของนักเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อบริการให้แบ่งผลลัพธ์ตามกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่ม

หากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วย จากข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1.1) ระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของนักเรียนเป็นอย่างไร
ดังนี้

1.1.1) ในปัจจุบันและแนวโน้ม

1.1.2) เมื่อเปรียบเทียบกับระดับความพึงพอใจของนักเรียน
ของคุณแข่ง

1.2) ผลที่เกิดขึ้นจากทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการบริการเป็นอย่างไร
ทั้งในปัจจุบันแนวโน้มในเรื่องต่อไปนี้

1.2.1) ความรักดีของนักเรียนและการรักษาไว้ได้

1.2.2) การที่นักเรียนกล่าวถึงสถาบันการศึกษาในทางที่ดี

1.2.3) ผลด้านอื่น ๆ

2) ผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับสมรรถนะของนักเรียน การให้บริการทางการศึกษาการสรุปผลลัพธ์ที่เกี่ยวกับสมรรถนะที่สำคัญ ๆ ของการให้บริการให้แบ่งผลลัพธ์ตามกลุ่มนักเรียน หากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วยจากข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ให้ตอบคำถามต่อไปนี้ สมรรถนะของการให้บริการเป็นอย่างไร

2.1) ในปัจจุบันและแนวโน้ม

2.2) เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

3) ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาดการสรุปผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาดที่สำคัญ ๆ ให้แยกตามกลุ่มตลาดด้วยหากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้นำเสนอข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วย

3.1) ข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ผลการดำเนินการด้านการเงิน
ในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

3.2) ข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดสำคัญ ๆ ผลการดำเนินการด้านตลาด
ในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร ผลลัพธ์ด้านบุคลากรทางการศึกษาเป็นการสรุปผลลัพธ์สำคัญ ที่เกี่ยวกับบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน 2) การเรียนรู้ของบุคลากร 3) การพัฒนาบุคลากร 4) ความพอใจของบุคลากร 5) ความพึงพอใจของบุคลากรจำแนกผลลัพธ์ดังกล่าวตามความหลากหลายของบุคลากรตามประเภท และระดับของบุคลากรหากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

3.2.1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงานในปัจจุบัน และแนวโน้มเป็นอย่างไร

3.2.2) การเรียนรู้และการพัฒนาของบุคลากรทางการศึกษา ในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

3.2.3) ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของบุคลากร ในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

4) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนการสรุปผลของปฏิบัติการ ที่สำคัญ ๆ ที่ทำให้โรงเรียนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพให้แยกตามกลุ่มนักเรียนและกลุ่มตลาดด้วยหากเห็นว่าเป็นประเด็น ทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลเชิงเปรียบเทียบด้วย ประกอบด้วย ดังนี้

4.1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการที่สร้างคุณค่า ที่สำคัญ ในปัจจุบันเป็นอย่างไรและมีแนวโน้มเป็นอย่างไร

4.2) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการสนับสนุน ที่สำคัญในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

4.3) ผลของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ เป็นอย่างไร

4.4) ผลลัพธ์ในด้านนวัตกรรมการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย มาใช้ในการสร้างคุณค่าเป็นอย่างไร

5) ผลลัพธ์ด้านธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย ดังนี้

5.1) ผลลัพธ์ด้านการกำกับดูแลด้านการเงินทั้งภายในและภายนอก ในปัจจุบันและแนวโน้มเป็นอย่างไร

5.2) ผลลัพธ์ด้านการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมทั่วโรงเรียน เป็นอย่างไรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียต่อการกำกับดูแลในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างไร

5.3) ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎหมายเป็นอย่างไร

5.4) ผลลัพธ์ด้านการเป็นพลเมืองดีโดยการให้การสนับสนุนชุมชน เป้าหมายเป็นอย่างไร

จากแนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST) พอสรุปได้ว่า ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้

ส่วนเสีย 4) การวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
6) การจัดการด้านกระบวนการ 7) ผลลัพธ์

4. รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย (Thailand Quality Award-TQA)

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีมองเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับในการนำแนวทาง
เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ซึ่งมีพื้นฐานทางด้านเทคนิค
และกระบวนการเช่นเดียวกับ รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา มากระตุ้นให้
องค์กรทุกระดับหันมาใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์หรือบริหารของตนเอง ตลอดจน
มุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในทุกด้าน รางวัลคุณภาพแห่งชาติ เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์เพิ่ม
ผลผลิตแห่งชาติ ที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 –
2549) และได้เริ่มประกาศมอบรางวัลคุณภาพแห่งชาติให้แก่องค์กรที่มีวิธีปฏิบัติและผลการ
ดำเนินการในระดับโลก เมื่อปี พ.ศ. 2545 รวมทั้งให้องค์กรที่ได้รับรางวัลนำเสนอ วิธีปฏิบัติ
ที่นำไปสู่ความสำเร็จ เผยแพร่เป็นแบบอย่างให้องค์กรอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ประสบ
ผลสำเร็จเช่นเดียวกัน โดยมุ่งหวังว่าการกระตุ้นให้องค์กรธุรกิจปรับปรุงประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลที่ส่งมอบคุณค่าที่ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการนั้นจะนำไปสู่การยกระดับ
ความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2556)
เกณฑ์พิจารณารางวัลคุณภาพแห่งชาติของไทย พิจารณาจาก 7 หมวด ดังนี้

4.1 การนำองค์กร เป็นการตรวจประเมินว่าผู้นำระดับสูงขององค์กรได้ดำเนินการ
ในเรื่องค่านิยม ทิศทาง และความคาดหวังในผลการดำเนินการอย่างไร รวมไปถึงการมุ่งเน้น
ลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย การให้อำนาจในการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรม และ
การเรียนรู้ ในองค์กร รวมทั้งตรวจประเมินว่าองค์กรโดยผู้นำระดับสูง นำหลักธรรมาภิบาล
การทบทวนผลการดำเนินงาน ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ การดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม
และการให้การสนับสนุนต่อชุมชน

4.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ เป็นการตรวจประเมินว่า องค์กรมีวิธีการกำหนด
วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการขององค์กรไว้อย่างไร รวมทั้งนำวัตถุประสงค์
เชิงกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติที่เลือกไว้ไปปฏิบัติ และวัดผลความก้าวหน้าอย่างไร การจัดทำ
กลยุทธ์ ประกอบด้วย กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์
ไปปฏิบัติที่ประกอบด้วย จัดทำแผนปฏิบัติการ การนำแผนไปปฏิบัติ และการคาดการณ์
ผลการดำเนินงาน

4.3 การมุ่งเน้นลูกค้า เป็นการตรวจประเมินว่า องค์กรกำหนดความต้องการ
ความคาดหวังและความนิยมของลูกค้าและตลาดอย่างไร รวมถึงองค์กรมีการดำเนินการ

อย่างไร ในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และการกำหนดปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ลูกค้าสร้างความพึงพอใจ ความภักดี และการรักษาลูกค้า การนำไปสู่การขยายตัวของธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับลูกค้าและตลาด ความสัมพันธ์กับลูกค้าและความพึงพอใจของลูกค้า ประกอบด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และการประเมินความพึงพอใจของลูกค้า

4.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการตรวจประเมินว่าองค์กรเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้อย่างไร การวัด และการวิเคราะห์ขององค์กร ประกอบด้วย การวัดผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ ผลการดำเนินงาน การจัดการสารสนเทศและความรู้ ประกอบด้วย ความพร้อมใช้งานของข้อมูล และสารสนเทศ

4.5 การมุ่งเน้นบุคลากร เป็นการตรวจประเมินว่า ระบบการเรียนรู้ของพนักงาน และการสร้างแรงจูงใจในองค์กรช่วยให้พนักงานสามารถพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ เพื่อให้มุ่งไปในแนวเดียวกันกับวัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการโดยรวมขององค์กร รวมถึงตรวจ ประเมินความใส่ใจ การสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อ การทำงานซึ่งจะโน้มนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

4.6 การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ เป็นการตรวจประเมินในแง่ต่าง ๆ ที่สำคัญทั้งหมดของการจัดการกระบวนการ รวมถึงผลิตภัณฑ์การบริการ และกระบวนการธุรกิจที่สำคัญที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ลูกค้าและองค์กร ตลอดจนจนกระบวนการสนับสนุนที่สำคัญต่าง ๆ ที่สร้างคุณค่าให้กับองค์กร

4.7 ผลลัพธ์ เป็นการตรวจประเมินผลการดำเนินการขององค์กร และการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ความพึงพอใจของลูกค้า ผลการดำเนินการที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการ ผลการดำเนินการด้านการเงินและการตลาด ผลลัพธ์ด้านทรัพยากรบุคคล ผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติงาน และความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ ยังตรวจประเมินผลการดำเนินการขององค์กร โดยเปรียบเทียบกับคู่แข่งด้วย

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมีเนื้อหาของข้อกำหนดและการประเมินที่เทียบเคียงได้กับรางวัลคุณภาพแห่งชาติต่าง ๆ ทั่วโลก เป็นที่ยอมรับว่าเป็นกรอบการบริหารจัดการเพื่อนำองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ การใช้เกณฑ์ดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อประโยชน์ของลูกค้า บุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคม ประเทศชาติ และองค์กร

สรุป รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศในการบริหารสถานศึกษาและเกณฑ์การประเมินรางวัลความเป็นเลิศของแต่ละประเทศ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีความเป็นเลิศของรางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทยมาใช้ในการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่และความเป็นเลิศในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อร่าม วัฒนะ (2562) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัย พบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. คุณภาพครู 3. การวางแผนกลยุทธ์ 4. เครือข่ายความร่วมมือ 5. คุณภาพนักเรียน 6. การบริหารจัดการ 7. การพัฒนาบุคลากร 2) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ส่วนที่ 3 เจาะใจความสำเร็จ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ยุพิน อังกรพร (2564) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา จังหวัดพะเยา ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่อยู่ในระดับสูงที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านผลลัพธ์ ด้านการจัดการด้านกระบวนการ

ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัดผล การวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้ และด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 2) การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา จำแนกความคิดเห็นตามตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกความคิดเห็น ตามเพศ อายุ และประสบการณ์ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เตือนใจ ศรีรัตน์ (2558) วิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาภาคกลาง เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัด มีภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาภาคกลาง เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาภาคกลาง เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน 4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มีความสัมพันธ์ทางบวกและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บัณฑิต ประสิทธิ์นอก (2562) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารองค์กร การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ปรีชา ดาวเรือง (2561) ได้วิจัย เรื่อง กลยุทธ์การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการ

จัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหมวดที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หมวดผลลัพธ์ และหมวดการนำองค์กร รองลงมา คือ หมวดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และหมวดที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ หมวดการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และหมวดการมุ่งเน้น การปฏิบัติการ 2) กลยุทธ์การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ 1) กลยุทธ์การวางแผน 2) กลยุทธ์การจัดการองค์กร 3) กลยุทธ์การนำ และ 4) กลยุทธ์การกำกับ ติดตาม และ 19 กลยุทธ์ย่อย 3) กลยุทธ์การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

จิตราภรณ์ สามไชย (2560) ได้วิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนในจังหวัด กำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศต่ำสุด คือ ด้านการนำองค์กร รองลงมา คือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการมุ่งเน้นผลลัพธ์ และด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ ตามลำดับ แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 คือ 1) ควรวางแผนกำหนดแนวทาง ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน 2) ควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผน เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ 3) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ควรรวบรวมข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้องชัดเจนและเข้าถึงได้สะดวก 5) ควรจัดทำเกณฑ์และขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใส และยุติธรรม 6) ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ตามสมรรถนะที่สอดคล้องกับพันธกิจ และแผนปฏิบัติการ 7) ควรกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด อย่างเป็นระบบ

ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุพิศ โสภกา (2560) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จังหวัดขอนแก่น: กรณีศึกษา โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ผลการวิจัย พบว่า 1) ปรากฏการณ์การบริหาร สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม สรุปได้ดังนี้ 1.1) การนำองค์กร

โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาอย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน 1.2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีระบบการวางแผนที่ เป็นรูปธรรมโดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis 1.3) การมุ่งเน้น ผู้เรียน โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะจากผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้น การมีส่วนร่วมสูงเพื่อการพัฒนาคุณภาพและสนองกลยุทธ์ของโรงเรียน 1.4) การวัดการ วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โรงเรียนมีระบบการประเมินผลการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาและมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 1.5) การมุ่งเน้นบุคลากร โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร โดยมีการประเมินการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด 1.6) การมุ่งเน้น การปฏิบัติการ โรงเรียนมีระบบและกลไกในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการบูรณา การหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาในทุกกิจกรรม 1.7) ผลลัพธ์โรงเรียน มีการพัฒนาทุกด้านสู่ความเป็นเลิศและบริหารมุ่งสู่ความสำเร็จอย่างเป็นระบบ 2) แนวทาง ในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนวงแหวนใหญ่วิทยาคม สรุปได้ดังนี้ 2.1) การนำองค์กร ควรมีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคล 2.2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์โรงเรียนควรมีการแสวงหา สร้าง พัฒนา และใช้ องค์ความรู้และนวัตกรรม 2.3) การมุ่งเน้นนักเรียน โรงเรียนควรมีแนวคิดที่มุ่ง การพัฒนาให้มีความยั่งยืนอย่างจริงจัง และสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน 2.4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้โรงเรียนควรมุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปที่ การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน และคุณลักษณะของผู้เรียนในอนาคต 2.5) การมุ่งเน้น บุคลากร โรงเรียนควรกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ของ โรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน มีการสื่อสารทิศทางวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ 2.6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ โรงเรียนควรมีการ วางแผน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ของโรงเรียน 2.7) ผลลัพธ์ ควรกำหนด ตัวชี้วัด ความก้าวหน้า เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ

ประเสริฐ สำเภารอด (2560) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ในภาพรวมการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการปฏิบัติ ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับสูงสุด ดังนี้คือ ด้านที่ 5, 4, 1, 2, 3 โดยด้านที่ 5 การบริหารงานบุคคล รองลงมา คือ ด้านที่ 4 การจัดการสารสนเทศ ส่วนด้านที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สถานศึกษา ด้านที่ 2 การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา และด้านที่ 3 การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีค่าใกล้เคียงกัน 2) การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์ โลกได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา 3) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง 4) ด้านการจัดการสารสนเทศ 5) ด้านการบริหารบุคคล 6) ด้านการบริหารงานวิชาการ 7) ด้านจัดการกระบวนการสนับสนุน และ 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก พบว่าครูปฏิบัติการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 240 คน เห็นว่ารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก ทั้ง 7 องค์ประกอบมีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

สมถวิล ฤกษ์งาม (2563) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดโครงสร้างการบริหาร 2) การบริหารกลยุทธ์ 3) การบริหารบุคลากร 4) พฤติกรรมวิธีการบริหาร 5) ระบบและวิธีการปฏิบัติงาน 6) ค่านิยมร่วม และ 7) ทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากร และ 2) รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศประกอบด้วย 11 องค์ประกอบย่อย คือ 1) องค์ประกอบหลักด้านปัจจัยนำเข้า มี 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1.1) การจัดโครงสร้างการบริหารโครงสร้างการบริหารงาน และ 1.2) ทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากร 2) องค์ประกอบหลักด้านกระบวนการ มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 2.1) การบริหารกลยุทธ์ 2.2) การบริหารบุคลากร 2.3) พฤติกรรมวิธีการบริหาร 2.4) ระบบและวิธีการปฏิบัติงาน และ 2.5) ค่านิยมร่วม และ 3) องค์ประกอบหลักด้านผลผลิตมี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 3.1) วิชาการ 3.2) งบประมาณ 3.3) บริหารงานบุคคลและ 3.4) การบริหารทั่วไป 3. ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นรับรอง ร้อยละ 98.53

ลัดดาวัลย์ เอกจิต (2561) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1. การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) จังหวัดกาญจนบุรีได้

7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร 2) คุณภาพครู 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) เครือข่ายความร่วมมือ 5) คุณภาพนักเรียน 6) การบริหารจัดการ 7) การพัฒนาบุคลากร

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) จังหวัดกาญจนบุรีประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ โมเดล PTEC Model ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (Preparation) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ (The Operation) ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล (Evaluation) ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) และ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) จังหวัดกาญจนบุรีมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล (2558) ได้วิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ข้อ 1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า ในภาพรวมด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ อยู่ลำดับที่ 1 รองลงมา ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ อยู่ลำดับที่ 2 ด้านการนำองค์กรอยู่ลำดับที่ 3 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ อยู่ลำดับที่ 4 ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า อยู่ลำดับที่ 5 ด้านผลลัพธ์อยู่ลำดับที่ 6 ด้านมุ่งเน้นบุคลากร อยู่ลำดับที่ 7 ข้อ 1.2 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมุ่งเน้นบุคลากร รองลงมาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ ด้านการนำองค์กร ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ 2) ผลการหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ด้านการนำองค์กร มีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ผู้บริหารควรมีความสามารถดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้านการ

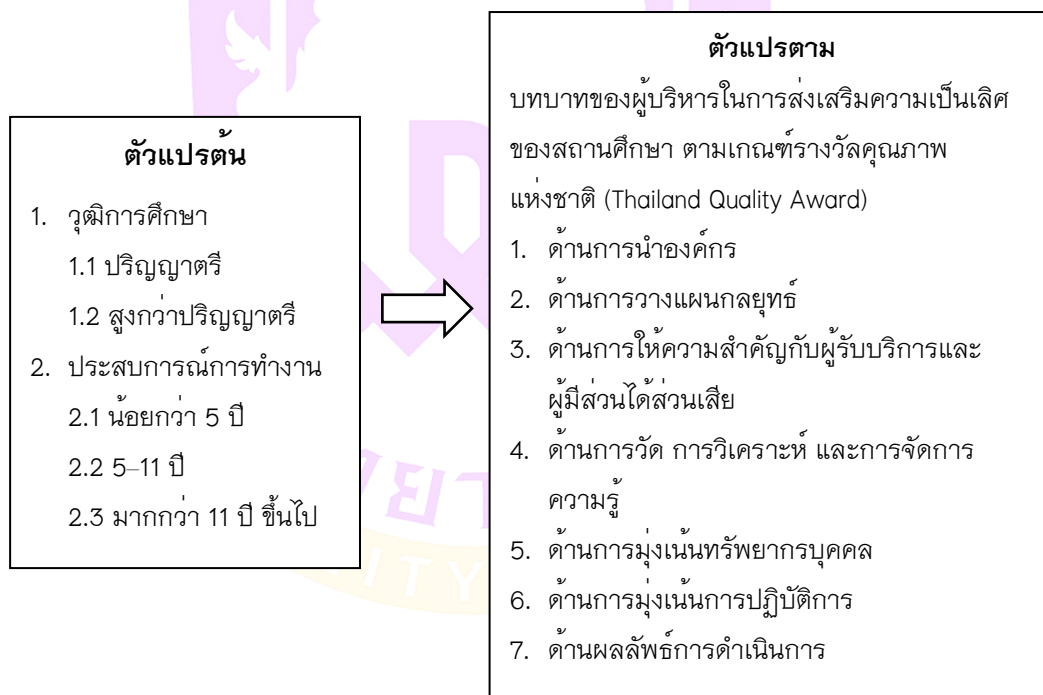
วางแผนกลยุทธ์ มีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน ด้านการมุ่งเน้นลูกค้ามีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ผู้บริหารควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวกับสถานศึกษา ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและสินทรัพย์ทางความรู้ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรมีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ผู้บริหารควรมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากรและในการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากร ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติการ มีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ผู้บริหารควรมีการออกแบบจัดการสถานศึกษาของผู้บริหาร ด้านผลลัพธ์มีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงในด้านการใช้ทรัพยากรขององค์กร

ราตรี ศรีไพรวรรณ (2556) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการนำองค์การ ($\bar{X} = 4.17$) 2) ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X} = 4.16$) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{X} = 4.08$) 3) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.02$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการนำองค์การเท่ากับด้านผลลัพธ์ ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมาเป็นด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{X} = 4.62$) ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.61$) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.58$) ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับความต้องการในการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.12 (PNImodified = 0.12) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน (PNImodified = 0.15) รองลงมา คือ ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (PNImodified = 0.14) และด้านการจัดการกระบวนการ (PNImodified = 0.13) กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศ มี 3 กลยุทธ์หลักคือ 1. กลยุทธ์ผูกใจผู้ปฏิบัติงาน 2. กลยุทธ์ปรับปรุงการบริหารผลการดำเนินงาน 3. กลยุทธ์ปรับปรุงระบบและกระบวนการ และ 12 กลยุทธ์รอง คือ 1) การจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพ 2) พัฒนาระบบพี่เลี้ยง 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมขององค์กร 4) พัฒนาสถานศึกษาน่าอยู่และปลอดภัย 5) เสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากร 6) พัฒนาระบบสารสนเทศผลการดำเนินงาน

7) พัฒนาระบบการวัดผลการดำเนินงาน 8) พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ 9) ออกแบบระบบงาน และกระบวนการทำงานให้พร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน 10) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนในการออกแบบงานและกระบวนการทำงาน 11) พัฒนาระบบการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 12) พัฒนาระบบควบคุมภายใน

ภัชราพร มिरสสม (2553) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบที่มีคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบที่มีคุณภาพ มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญจำนวน 10 ตัวแปร คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การวางแผนยุทธศาสตร์ 3) การมุ่งเน้นที่ผู้ใช้บริการ 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นที่ทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารกระบวนการ 7) การประเมินความคุ้มค่า 8) วัฒนธรรมองค์การ 9) หลักสูตรการเรียนการสอน และ 10) เทคโนโลยี

สรุปกรอบแนวคิด

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำนวน 8 อำเภอ จำแนกเป็น ข้าราชการครู จำนวน 16 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 75 คน ครู อาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 28 คน รวมทั้งสิ้น 119 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์, 2555, หน้า 189) จากนั้นทำวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละอำเภอ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 92 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ประชากรทั้งหมด	ประชากรที่ต้องการศึกษา	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
ข้าราชการครู	16 คน	12 คน
ครู กศน.ตำบล	75 คน	57 คน
ครู อาสาสมัครฯ	28 คน	23 คน
รวม	119 คน	92 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ 7) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 64 ข้อ โดยให้ความหมายของค่าคะแนนแบบสอบถามความคิดเห็น ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) (ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, 2555, หน้า 181) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ

2.1.2 สร้างแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้เหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2.2.2 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน คือ

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

2) นางสาวสมพร เอี่ยมลำปาง คึกษานิเทศก์ ชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง

3) นางสาวยุรียา อินทวิจิตร ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าส่วนวิจัยและพัฒนา สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคเหนือ

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) (ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, 2555, หน้า 56) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จากผลการวิเคราะห์ข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำปาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (สุวิมล ติรภานันท์, 2554) กำหนดให้ค่าความเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟาไว้ที่ 0.70 ขึ้นไป ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.99

2.2.4 ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยาติดต่อกับสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้วยวิธีการส่งลิงค์แบบสอบถาม โดยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม ระยะเวลา 15-20 วัน ได้รับคำตอบของแบบสอบถามกลับมาจำนวน 92 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

3. นำข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้รับจากการเก็บข้อมูล มาตรวจนับและหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกรูปแบบที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3. นำผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ มาเทียบเกณฑ์ของ ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ โดยหา ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบที (t-test)

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การทดสอบ เอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่างใช้วิธีทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe's)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
1.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง คำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

1.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐานและการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.4 การทดสอบค่าที (t-test)

2.5 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

SS แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกด้วยกำลังสอง (Sum of Square)

MS แทน ค่าความแปรปรวน (Mean Square)

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

p แทน ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ

* แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน) (n = 92)	ร้อยละ
รวม	92	100.0
วุฒิการศึกษา		
1) ปริญญาตรี	79	85.90
2) สูงกว่าปริญญาตรี	13	14.10
รวม	92	100.0
ประสบการณ์การทำงาน		
1) น้อยกว่า 5 ปี	15	16.3
2) 5-10 ปี	22	23.9
3) 11 ปีขึ้นไป	55	59.8
รวม	92	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 92 คน ส่วนใหญ่วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 85.90 รองลงมา วุฒิการศึกษาในระดับ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 ตามลำดับ ด้านประสบการณ์ การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็น ร้อยละ 59.80 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.90 และน้อยที่สุด คือ ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ (n = 92) ในภาพรวม

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการนำองค์กร	4.29	0.87	มาก
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.39	0.73	มาก
3. ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.43	0.60	มาก
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	4.40	0.66	มาก
5. ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	4.40	0.63	มาก
6. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ	4.43	0.63	มาก
7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	4.37	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย	4.38	0.61	มาก

จากตาราง 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.43$) ระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ($\bar{X} = 4.40$) ระดับมาก ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.39$) ระดับมาก ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X} = 4.37$) ระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร ($\bar{X} = 4.29$) ระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านการนำองค์กร

ข้อ	ด้านการนำองค์กร	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.22	0.92	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดค่านิยมโดยมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.26	0.94	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารวิสัยทัศน์และค่านิยมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.27	0.92	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.39	0.98	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศส่งเสริมให้ผู้เรียนและบุคลากรเกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความ เป็นพลเมืองดี	4.36	0.90	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน	4.29	0.97	มาก
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยอมรับและศรัทธาจากชุมชนในด้านการประพฤติปฏิบัติและหลักจริยธรรม	4.25	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย		4.29	0.87	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านการนำองค์กร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$) ระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศส่งเสริมให้ผู้เรียนและบุคลากรเกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี ($\bar{X} = 4.36$) ระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) ระดับมาก

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์

ข้อ	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์	4.42	0.76	มาก
2	สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	4.43	0.72	มาก
3	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน จากสภาพแวดล้อมภายในและวิเคราะห์โอกาส อุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา มาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์	4.41	0.79	มาก
4	สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงที่สำคัญ	4.36	0.82	มาก
5	วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สถานศึกษากำหนด ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงโอกาสและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.40	0.81	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
6	สถานศึกษามีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	4.34	0.83	มาก
7	สถานศึกษามีการกำหนดแผนด้านทรัพยากรบุคคล ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มุ่งเน้นขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากร	4.35	0.79	มาก
8	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	4.42	0.79	มาก
9	สถานศึกษามีการจัดทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ	4.38	0.78	มาก
10	สถานศึกษามีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบกับผลงานที่ผ่านมากับสถานศึกษา คู่เทียบเคียงหรือมาตรฐานที่สำคัญอื่น ๆ	4.38	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย		4.39	0.73	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.43$) ระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์ และ สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.42$) ระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.34$) ระดับมาก

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อ	ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรและการบริการที่ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.43	0.68	มาก
2	สถานศึกษาพัฒนาระบบส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ประโยชน์จากการบริการทางการศึกษา	4.48	0.67	มาก
3	สถานศึกษามีมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรในการสร้างความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.41	0.67	มาก
4	สถานศึกษามีการทบทวน ปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจและสร้างความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.43	0.67	มาก
5	สถานศึกษามีช่องทางที่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการติดตามเรื่องทั่วไปของสถานศึกษา	4.33	0.70	มาก
6	สถานศึกษารับฟังข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียนที่ได้รับจากผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องในช่องทางที่หลากหลาย และมีวิธีการแก้ไขให้เป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.47	0.69	มาก
7	สถานศึกษามีกระบวนการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.45	0.67	มาก
8	สถานศึกษามีแนวโน้มในการสร้างความผูกพันระหว่างผู้เรียนและสถานศึกษามากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.62	มาก
รวมเฉลี่ย		4.43	0.60	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สถานศึกษาพัฒนาระบบส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ประโยชน์จากการบริการทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.48$) ระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษารับฟังข้อคิดเห็นข้อร้องเรียนที่ได้รับจากผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องในช่องทางที่หลากหลาย และมีวิธีการแก้ไขให้เป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.47$) ระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีช่องทางที่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการติดตามเรื่องทั่วไปของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) ระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

ข้อ	ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษามีกระบวนการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ และทบทวนผลการดำเนินการโดยรวมเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา	4.40	0.71	มาก
2	สถานศึกษามีการพัฒนาระบบการวัดผลการดำเนินงานให้ทันต่อความต้องการ แนวโน้มทางการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.41	0.71	มาก
3	สถานศึกษามีการทบทวนผลการดำเนินการ คิดค้น และปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา	4.47	0.69	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
4	สถานศึกษามีกระบวนการจัดการสารสนเทศและ ความรู้โดยมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพ และทันเวลาในการใช้งาน	4.41	0.71	มาก
5	สถานศึกษาจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็น มีความพร้อมใช้งานสำหรับบุคลากร ผู้เรียนและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ อย่างเหมาะสม	4.36	0.72	มาก
6	สถานศึกษามีการจัดการความรู้เพื่อให้บรรลุผล ในการรวบรวมและถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.37	0.72	มาก
7	สถานศึกษามีการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศและ ความรู้ขององค์กรให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันต่อเหตุการณ์และใช้งานง่าย	4.37	0.75	มาก
8	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำ วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศไปใช้วางแผนเชิงกลยุทธ์ และดำเนินงาน	4.39	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย		4.40	0.66	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม
ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ในภาพรวม อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา
มีการทบทวนผลการดำเนินการ คิดค้นและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรม
ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$) ระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษา
มีการพัฒนาระบบการวัดผลการดำเนินงานให้ทันต่อความต้องการ แนวโน้มทางการศึกษาและ
การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกสถานศึกษา และ สถานศึกษามีกระบวนการจัดการ

สารสนเทศและความรู้โดยมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพและทันเวลาในการใช้งาน ($\bar{X} = 4.41$) ระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นมีความพร้อมใช้งานสำหรับบุคลากร ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.36$) ระดับมาก

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

ข้อ	ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ตามกลุ่มและประเภทของลักษณะงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างแต่ละกลุ่มบุคคล	4.33	0.76	มาก
2	สถานศึกษา มีการนำความคิดที่หลากหลายของบุคลากร ตลอดจนชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา	4.41	0.71	มาก
3	สถานศึกษามีระบบการบริหารค่าตอบแทน การยกย่องชมเชย ตลอดจนการให้รางวัลและสิ่งจูงใจเพื่อช่วยส่งเสริมผลการปฏิบัติงานที่ดี	4.38	0.77	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมรวมทั้งมีการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรทราบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น	4.39	0.73	มาก
5	สถานศึกษามีแผนการในการส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.39	0.69	มาก
6	สถานศึกษามีการวางแผนการสืบทอด ตำแหน่งผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน และตำแหน่งผู้นำอื่น ๆ	4.36	0.72	มาก
7	สถานศึกษาได้กำหนดให้ครูผู้สอนมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และได้รับการรับรองคุณวุฒิ	4.54	0.67	มากที่สุด
8	สถานศึกษากำหนดนโยบายให้มีบริการและสวัสดิการในการสนับสนุนบุคลากรต่อความเป็นอยู่ที่พึงพอใจและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน	4.36	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย		4.40	0.63	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาได้กำหนดให้ครูผู้สอนมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและได้รับการรับรองคุณวุฒิ ($\bar{X} = 4.54$) มากที่สุด รองลงมา คือ สถานศึกษา มีการนำความคิดที่หลากหลายของบุคลากรตลอดจนชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.41$) ระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ตามกลุ่มและประเภทของลักษณะงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างแต่ละกลุ่มบุคคล ($\bar{X} = 4.33$) ระดับมาก

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ

ข้อ	ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษาจัดระบบงานและกระบวนการทำงานหลัก จากความต้องการของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความร่วมมือรวมทั้งจากกฎหมายและระเบียบราชการที่เกี่ยวข้อง	4.39	0.68	มาก
2	สถานศึกษากำหนดกระบวนการทำงานหลักอย่างชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ พันธกิจ ส่งผลต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.47	0.67	มาก
3	สถานศึกษามีระบบงานหรือวิธีการทำงานที่ประสบผลสำเร็จส่งผลให้ได้รับการยอมรับในผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.40	0.73	มาก
4	สถานศึกษามีการออกแบบนวัตกรรม เทคโนโลยีและความรู้ของสถานศึกษานำไปสู่กระบวนการทำงานหลักที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.34	0.73	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
5	สถานศึกษามีระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ป้องกันข้อผิดพลาดและความสูญเสีย	4.48	0.72	มาก
6	สถานศึกษามีการปรับปรุง ทบทวนหลักสูตรและบริการทางวิชาการแล้วนำผลการปรับปรุง ทบทวนไปพัฒนาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จสูงสุด	4.48	0.69	มาก
7	ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษามีแนวโน้มเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม	4.45	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย		4.43	0.63	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ป้องกันข้อผิดพลาดและความสูญเสีย และสถานศึกษามีการปรับปรุง ทบทวนหลักสูตรและบริการทางวิชาการแล้วนำผลการปรับปรุง ทบทวนไปพัฒนาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$) ระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษากำหนดกระบวนการทำงานหลักอย่างชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ พันธกิจ ส่งผลต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.47$) ระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการออกแบบนวัตกรรม เทคโนโลยีและความรู้ของสถานศึกษานำไปสู่กระบวนการทำงานหลักที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.34$) ระดับมาก

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ

ข้อ	ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
1	ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (N-NET) ของผู้เรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ	4.11	0.91	มาก
2	ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน	4.34	0.68	มาก
3	ผู้เรียนและผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา	4.38	0.72	มาก
4	สถานศึกษามีการดำเนินการการใช้ทรัพยากรการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผนที่กำหนดไว้	4.35	0.75	มาก
5	สถานศึกษามีแนวโน้มที่สามารถระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม จากผู้ปกครองและชุมชน	4.29	0.75	มาก
6	บุคลากรมีความพึงพอใจและความผูกพันในการทำงาน	4.36	0.70	มาก
7	สถานศึกษาใช้ผลการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันในการทำงาน มาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.35	0.67	มาก
8	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านการพัฒนาบุคลากรและพัฒนากลุ่มผู้นำระดับสูงให้เกี่ยวข้องทราบ	4.37	0.67	มาก
9	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านบรรยากาศการทำงาน สุขอนามัย ความปลอดภัย การป้องกันภัย การให้บริการ และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร	4.34	0.70	มาก
10	สถานศึกษามีผลงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	4.34	0.68	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	ครูผู้สอน (n = 92)		ระดับของ บทบาท
		\bar{X}	S.D.	
11	สถานศึกษามีกระบวนการ มีการนำเสนอ ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน	4.42	0.58	มาก
12	สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และได้ผลลัพธ์ที่ประสบความสำเร็จที่นำไปเผยแพร่สู่สาธารณะชน	4.41	0.65	มาก
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและตามหลักจริยธรรม	4.48	0.70	มาก
14	สถานศึกษา มีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย การรับรองวิทยฐานะของบุคลากรและความปลอดภัยของสถานศึกษา	4.47	0.73	มาก
15	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ	4.45	0.67	มาก
16	ความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีแนวโน้มอยู่ในระดับที่สูงขึ้นต่อภาพสำเร็จของสถานศึกษา	4.45	0.69	มาก
รวมเฉลี่ย		4.37	0.61	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและตามหลักจริยธรรม ($\bar{X} = 4.48$) ระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษา มีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย การรับรองวิทยฐานะของบุคลากรและความปลอดภัยของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$) ระดับส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (N-NET) ของผู้เรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ ($\bar{X} = 4.11$) ระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม

บทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ปริญญาตรี (n = 79)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 13)		t-test	sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการนำองค์กร	4.28	0.90	4.34	0.63	-0.218	0.828
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.38	0.74	4.43	0.65	-0.215	0.830
3. ด้านการให้ความสำคัญกับ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	4.43	0.62	4.45	0.49	-0.137	0.891
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์และ การจัดการความรู้	4.40	0.67	4.39	0.65	0.023	0.982
5. ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากร บุคคล	4.41	0.64	4.32	0.59	0.478	0.634
6. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ	4.43	0.64	4.40	0.54	0.204	0.839
7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	4.36	0.63	4.40	0.56	0.224	0.823
รวม	4.38	0.63	4.39	0.53	0.059	0.953

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศไม่แตกต่างกัน (t-test = -0.059, sig = 0.953)

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของ
ผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม

บทบาท ของผู้บริหาร	ต่ำกว่า 5 ปี (n = 15)		5-10 ปี (n = 22)		11 ปีขึ้นไป (n = 55)		F-test	sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. ด้านการนำองค์กร	4.38	0.46	4.13	1.04	4.33		
2. ด้านการวางแผน เชิงกลยุทธ์	4.53	0.43	4.09	1.10	4.47	0.57	2.630	0.078
3. ด้านการให้ ความสำคัญกับ ผู้รับบริการและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย	4.40	0.44	4.28	0.83	4.50	0.52	1.102	0.337
4. ด้านการวัด การ วิเคราะห์และการ จัดการความรู้	4.50	0.47	4.18	0.89	4.46	0.59	1.584	0.211
5. ด้านการมุ่งเน้น ทรัพยากรบุคคล	4.55	0.45	4.22	0.91	4.43	0.53	1.404	0.251
6. ด้านการมุ่งเน้นการ ปฏิบัติการ	4.54	0.45	4.18	0.87	4.50	0.53	2.340	0.102
7. ด้านผลลัพธ์การ ดำเนินการ	4.50	0.46	4.14	0.87	4.42	0.51	2.048	0.135
รวมเฉลี่ย	4.49	0.41	4.17	0.90	4.44	0.51	1.843	0.164

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาท
ของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและ
รายด้าน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ไม่แตกต่างกัน
(F = 1.834, sig = 0.164)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตาม วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 92 คน พบว่าส่วนใหญ่วุฒิมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 85.90 รองลงมาวุฒิมัธยมศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 59.80 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 และน้อยที่สุด ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติในระดับมาก รองมา คือ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร

1.1 ด้านการนำองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศส่งเสริมให้ผู้เรียนและบุคลากรเกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิถีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์และสถานศึกษามีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาพัฒนาระบบส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ประโยชน์จากการบริการทางการศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษารับฟังข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียนที่ได้รับจากผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องในช่องทางที่หลากหลาย และมีวิธีการแก้ไขให้เป็นที่ยอมรับพอใจของ

ผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีช่องทางที่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการติดตามเรื่องทั่วไปของสถานศึกษา

1.4 ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการทบทวนผลการดำเนินการ คิดค้นและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการวัดผลการดำเนินงานให้ทันต่อความต้องการ แนวโน้มทางการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกสถานศึกษาและสถานศึกษามีกระบวนการจัดการสารสนเทศและความรู้โดยมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพและทันเวลาในการใช้งาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นมีความพร้อมใช้งานสำหรับบุคลากร ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

1.5 ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาได้กำหนดให้ครูผู้สอนมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และได้รับการรับรองคุณวุฒิ รองลงมา คือ สถานศึกษา มีการนำความคิดที่หลากหลายของบุคลากรตลอดจนชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ตามกลุ่มและประเภทของลักษณะงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างแต่ละกลุ่มบุคคล

1.6 ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ป้องกันข้อผิดพลาดและความสูญเสีย และสถานศึกษามีการปรับปรุงทบทวนหลักสูตรและบริการทางวิชาการแล้วนำผลการปรับปรุง ทบทวนไปพัฒนาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษากำหนดกระบวนการทำงานหลักอย่างชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ พันธกิจ ส่งผลต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการออกแบบนวัตกรรม เทคโนโลยีและความรู้ของสถานศึกษานำไปสู่กระบวนการทำงานหลักที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.7 ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตน

ตามกฎระเบียบและตามหลักจริยธรรม รองลงมา คือ สถานศึกษา มีการนำเสนอผลลัพธ์ ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย การรับรองวิทยฐานะของบุคลากรและความปลอดภัยของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (N-NET) ของผู้เรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการบริหารองค์กรอย่างมีคุณภาพ ต้องปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้องค์กรพัฒนาขีดความสามารถและแข่งขันกับองค์กรอื่นได้ ตลอดจนเพื่อให้องค์กรมีภาพความสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจและยอมรับของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นแบบอย่าง รวมทั้งสามารถดำรงคุณภาพได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต ประสิทธิ์นอก (2562) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหาร

สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 27 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ส่วนในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายผลตามแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดแพร่ ด้านการนำองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารต้อง
เป็นผู้ชี้แนะและทำให้องค์กรมีความยั่งยืน ตลอดจนต้องมีการกำกับดูแลองค์กรรวมถึงวิธีการ
ที่องค์กรใช้เพื่อบรรลุผลความรับผิดชอบด้านกฎหมายและจริยธรรมและวิธีการที่องค์กรใช้ในการ
ทำประโยชน์ให้สังคมซึ่งสอดคล้องกับ จิตราภรณ์ สามไชย (2560, หน้า 68) ได้ศึกษา
เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่
ความเป็นเลิศของโรงเรียน ในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 41 ด้านการนำองค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดแพร่ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในองค์กร
ต้องมีการจัดทำกลยุทธ์ เป็นการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาอันเป็นส่วนที่
สำคัญเพื่อค้นหาความได้เปรียบและความท้าทายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งการจัดทำ
แผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ กำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับ รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล (2558, หน้า 96)
วิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการ
บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดแพร่ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาต้องมีการกำหนดความต้องการ
ความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความผูกพันกับผู้รับบริการและ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนรับฟังข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น เพื่อตอบสนอง

ความต้องการและทำให้เห็นอกว่าความคาดหวัง และสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระยะยาวซึ่งสอดคล้องกับ รัตวี ศรีไพรวรรณ (2556, หน้า 141-146) ศึกษาเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดแพร่ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาต้องมีวิธีการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศและการจัดการความรู้ และนำผลการทบทวนเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร สอดคล้องกับ จิตราภรณ์ สามไชย (2560, หน้า 73) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน ในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดแพร่ ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาต้องมีการประเมินความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากร สร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรให้ก่อเกิดผลการดำเนินการที่ดี ตลอดจนสร้างความผูกพัน จัดการ และพัฒนาบุคลากรเพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้ได้อย่างเต็มที่ให้สอดคล้องไปในทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับ เตือนใจ ศรีรัตนนะ (2558, หน้า 64) วิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาต้องมีการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิผลของการปฏิบัติการให้การบริหารงานทุกส่วนเกิดคุณภาพ และทำให้องค์กรประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับ รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล (2558, หน้า 96) วิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.7 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผลการดำเนินงานเป็นการตรวจประเมินผลการดำเนินการขององค์กรและปรับปรุงด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลการดำเนินงานด้านงบประมาณการเงิน ผลลัพธ์ด้านทรัพยากรบุคคล ประสิทธิภาพของกระบวนการ และการนำองค์กรซึ่งสอดคล้องกับ ราตรี ศรีไพรวรรณ (2556, หน้า 127) ศึกษา เรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ด้านการนำผลลัพธ์การดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

2.1 วุฒิกการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเรียนรู้ครูผู้สอนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ครูที่มีวุฒิกการศึกษาต่างก็สามารรถได้

รับรู้ มีความคิดเห็นและมองบทบาทของผู้บริหารไม่แตกต่างกันเนื่องด้วยหลักการทำงานของผู้บริหารต้องเน้นการทำงานโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นแนวเดียวกันทั้งองค์กรตลอดจนการทำงานของผู้บริหารต้องโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้เป็นการเสริมสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากรในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ **เดือนใจ ศรีรัตนะ (2558, หน้า 72) วิจัย** เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาแตกต่างกัน การบริหารสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
ผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูปฏิบัติหน้าที่การสอนและหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารซึ่งผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กรที่มีประสพการณ์ทำงานมากกว่า ครูที่มีประสพการณ์การทำงานน้อยหรือมาปฏิบัติงานใหม่ ในแต่ละองค์กรก็ต้องมีการสอนงาน มีพี่เลี้ยงที่คอยประกบ คอยช่วยสนับสนุนในการปฏิบัติงาน แม้ว่าครูผู้สอนแต่ละคนอาจมีประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันแต่เมื่อเข้ามารวมในองค์กรเดียวกันก็สามารถประสานการทำงานร่วมกันสามารถทำงานร่วมกันเพื่อให้องค์กรได้ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ได้ ดังนั้น แม้ว่าประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันแต่ความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ **ยุพิน อังกูรพร (2564) วิจัย** เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาจังหวัดพะเยา ผลการวิจัย การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา จำแนกความคิดเห็นตามประสพการณ์การทำงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการนำองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์
3. ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สถานศึกษาควรมีช่องทางที่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการติดตามเรื่องทั่วไปของสถานศึกษา
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ สถานศึกษา ควรจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นมีความพร้อมใช้งานสำหรับบุคลากร ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเหมาะสม
5. ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล สถานศึกษา ควรมีวิธีการในการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ตามกลุ่มและประเภทของลักษณะงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างแต่ละกลุ่มบุคคล
6. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ สถานศึกษา ควรมีการออกแบบนวัตกรรมเทคโนโลยีและความรู้ของสถานศึกษานำไปสู่กระบวนการทำงานหลักที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ สถานศึกษา ควรพัฒนาค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (N-NET) ของผู้เรียนให้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

บรรณานุกรม

- กมลชนก ศรีธธา. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารและผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กฤษฎา วรพิน และยุพิน ยืนยง. (2561).). แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การคิดเชิงระบบกับความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 8(3), 119–129.
- เขนย นามชุม. (2562). แนวทางการปรับเปลี่ยนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสู่การศึกษาตลอดชีวิต. วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์ (มสป.), 21(2), 302–324.
- จิตราภรณ์ สามไชย. (2560). แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ชนกนารถ บุญวัฒน์กุล. (2559). แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประเทศไทย. Veridian E – Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 9(3), 984–1004.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2552). ทักษะภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: มัลติอินฟอร์เมชันเทคโนโลยี.
- ณัฐกร ดวงพระเกษ. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะนักศึกษากิจการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 9(1), 68–78.
- เต๋อใจ รัตน์ะ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- ธีระ รุณเจริญ. (2545). ผู้บริหารการศึกษามีอาชีพ. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- บัณฑิต ประสิทธิ์นอก. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ป.ด.,

- มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเสริฐ สัมภารอด. (2560). รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับสถานการณ์โลก. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 6(2), 198–208.
- ปรีชา ดาวเรือง. (2561). กลยุทธ์การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 12(1), 47–61.
- ปรียาพร วงศ์บุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). (1 พฤศจิกายน 2565). ราชกิจจานุเบกษา. 139(ตอนพิเศษ 258 ง). หน้า 1–149.
- พลุ เดชะรินทร์. (2549). โครงการพัฒนาการเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง ในรายงานผลการศึกษาพัฒนารูปแบบเบื้องต้นของหน่วยงานภาครัฐ : องค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงสำหรับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2549). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์. .
- ภัชราพร มีรสสม. (2553). การบริหารจัดการการศึกษานอกระบบที่มีคุณภาพ. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 8(2), 168–190.
- ยุพิน อังกูรพร. (2564). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา จังหวัดพะเยา. ใน รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7, (หน้า 410–425). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รพล พุฒคำ. (2544). การบริหารสถานศึกษา. ลพบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- รัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล. (2558). แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- ลัดดาวัลย์ เอกจิต. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) จังหวัดกาญจนบุรี. .
- วิชัย ต้นศิริ. (2549). อุดมการณ์ทางการศึกษา ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิไล ธนวิวัฒน์. (2541). แนวคิดการบริหารจัดการในโรงเรียน: การบริหาร. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- ศรีไพวรรณ, ร. (2556). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน
มาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2555). การประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- สันวิช แก้วมี. (2561). การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติ
ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของ
คณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ.
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์. (2555). เทคนิคทางสถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ.
- สุวิมล ตีรกานนท์. (2554). การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อราม วัฒนะ. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด. วารสารมหาจุฬาริชาการ. 7(1), 55–71.
- อัญชลี ธรรมะวิสิกุล. (2551). การศึกษานอกระบบโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2565,
จาก <https://panchalee.wordpress.com>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ข ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Index of item – Objective Congruence: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5–1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดแพร่ ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ด้าน

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
1. ด้านการนำองค์กร							
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดค่านิยม โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารวิสัยทัศน์และ ค่านิยมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงาน แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัด กิจกรรมที่สร้างบรรยากาศส่งเสริมให้ผู้เรียน และบุคลากรเกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมของ ชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยอมรับและ ศรัทธาจากชุมชนในด้านการประพฤติปฏิบัติ และหลักจริยธรรม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
2. ดานการวางแผนกลยุทธ์							
8	สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
9	สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
10	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน จากสภาพแวดล้อมภายในและวิเคราะห์โอกาส อุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษามาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11	สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงที่สำคัญ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
12	วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สถานศึกษากำหนดตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงโอกาสและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
13	สถานศึกษามีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
14	สถานศึกษามีการกำหนดแผนด้านทรัพยากรบุคคลทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มุ่งเน้นขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
15	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
16	สถานศึกษามีการจัดทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ บรรลุผลสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
17	สถานศึกษามีการคาดการณ์ผลการ ดำเนินงานโดยเปรียบเทียบเคียงกับผลงาน ที่ผ่านมา กับสถานศึกษาคู่แข่งหรือ มาตรฐานที่สำคัญอื่น ๆ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3. ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย							
18	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรและการบริการ ที่ตอบสนองความต้องการความพึงพอใจ ของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
19	สถานศึกษาพัฒนาระบบส่งเสริมให้ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ประโยชน์ จากการบริการทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
20	สถานศึกษามีมาตรฐานการปฏิบัติงานของ บุคลากรในการสร้างความพึงพอใจและ ความผูกพันของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
21	สถานศึกษามีการทบทวน ปรับปรุงการ ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจ และสร้างความผูกพันของผู้เรียนและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
22	สถานศึกษามีช่องทางที่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการ ติดตามเรื่องทั่วไปของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
23	สถานศึกษารับฟังข้อคิดเห็น ขอรองเรียน ที่ได้รับจากผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและ ผู้ที่เกี่ยวข้องในช่องทางที่หลากหลาย และมีวิธีการแก้ไขให้เป็นที่พึงพอใจของ ผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
24	สถานศึกษามีกระบวนการประเมิน ความพึงพอใจและความผูกพันผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
25	สถานศึกษามีแนวโน้มในการสร้าง ความผูกพันระหว่างผู้เรียนและสถานศึกษา มากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการ ความรู้							
26	สถานศึกษามีกระบวนการเลือก รวบรวม วิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการ โดยรวมเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
27	สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการวัดผล การดำเนินการให้ทันต่อความต้องการ แนวโน้มทางการศึกษาและการเปลี่ยนแปลง ภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
28	สถานศึกษามีการทบทวนผลการดำเนินการ คิดค้นและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน และสร้างนวัตกรรม ให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
29	สถานศึกษามีกระบวนการจัดการสารสนเทศและความรู้โดยมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพสูงและทันเวลาในการใช้งาน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
30	สถานศึกษาจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นมีความพร้อมใช้งานสำหรับบุคลากรผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
31	สถานศึกษามีการจัดการความรู้เพื่อให้บริการบรรลุผลในการรวบรวมและถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
32	สถานศึกษามีการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศและความรู้ขององค์กรให้มีความถูกต้องเชื่อถือได้ทันต่อเหตุการณ์และใช้งานง่าย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
33	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศไปใช้วางแผนเชิงกลยุทธ์และดำเนินงาน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5. ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล							
34	สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ตามกลุ่มและประเภทของลักษณะงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างแต่ละกลุ่มบุคคล	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
35	สถานศึกษา มีการนำความคิดที่หลากหลายของบุคลากรตลอดจนชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
36	สถานศึกษามีระบบการบริหารค่าตอบแทนการยกย่องชมเชยตลอดจนการให้รางวัลและสิ่งจูงใจเพื่อช่วยส่งเสริมผลการปฏิบัติงานที่ดี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
37	สถานศึกษามีการจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมรวมทั้งมีการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรทราบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
38	สถานศึกษามีแผนการในการส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
39	สถานศึกษามีการวางแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารหรือหัวหน้างาน และตำแหน่งผู้นำอื่น ๆ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
40	สถานศึกษาได้กำหนดให้ครูผู้สอนมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและได้รับการรับรองคุณวุฒิ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
41	สถานศึกษากำหนดนโยบายให้มีบริการและสวัสดิการในการสนับสนุนบุคลากรต่อความเป็นอยู่ที่พึงพอใจและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ							
42	สถานศึกษาจัดระบบงานและกระบวนการทำงานหลักจากความต้องการของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความร่วมมือรวมทั้งจากกฎหมายและระเบียบราชการที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
43	สถานศึกษากำหนดกระบวนการทำงานหลัก อย่างชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ พันธกิจ ส่งผลต่อการเรียนรู้และความสำเร็จ ของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
44	สถานศึกษามีระบบงานหรือวิธีการทำงาน ที่ประสพผลสำเร็จส่งผลให้ได้รับการยอมรับ ในผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
45	สถานศึกษามีการออกแบบนวัตกรรม เทคโนโลยีและความรู้ของสถานศึกษานำไปสู่ กระบวนการทำงานหลักที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
46	สถานศึกษามีระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ป้องกัน ข้อผิดพลาดและความสูญเสีย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
47	สถานศึกษามีการปรับปรุง ทบทวนหลักสูตร และบริการทางวิชาการแล้วนำผลการปรับปรุง ทบทวนไปพัฒนาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จสูงสุด	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
48	ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษามีแนวโน้ม เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7. ดานผลลัพธ์การดำเนินการ							
49	ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (N-NET) ของ ผู้เรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
50	ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไป ตามหลักสูตรและสอดคล้องกับความ ต้องการของผู้ปกครองและชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
51	ผู้เรียนและผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
52	สถานศึกษามีการดำเนินการการใช้ทรัพยากรการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
53	สถานศึกษามีแนวโน้มที่สามารถระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมจากผู้ปกครองและชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
54	บุคลากรมีความพึงพอใจและความผูกพันในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
55	สถานศึกษาใช้ผลการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันในการทำงาน มาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
56	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านการพัฒนาบุคลากรและพัฒนากลุ่มผู้นำระดับสูงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
57	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านบรรยากาศการทำงาน สุขอนามัย ความปลอดภัย การป้องกันภัย การให้บริการ และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
58	สถานศึกษามีผลงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
59	สถานศึกษามีกระบวนการ มีการนำเสนอ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ข้อความ	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
60	สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และได้ผลลัพธ์ที่ประสบความสำเร็จที่นำไป เผยแพร่สู่สาธารณชน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
61	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับในการ ปฏิบัติตามกฎระเบียบและตามหลัก จรรยาบรรณ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
62	สถานศึกษา มีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านการ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย การรับรองวิทยฐานะของบุคลากรและ ความปลอดภัยของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
63	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ความ รับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน ที่สำคัญ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
64	ความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวโน้มอยู่ในระดับที่สูงขึ้นต่อ ภาพสำเร็จของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.994	64

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ขอ1	264.1333	1998.464	.866	.994
ขอ2	264.0667	2009.857	.803	.994
ขอ3	264.0000	2017.448	.805	.994
ขอ4	264.0667	2004.685	.832	.994
ขอ5	264.0667	2017.582	.822	.994
ขอ6	264.2000	2010.028	.796	.994
ขอ7	264.0667	1996.340	.870	.994
ขอ8	263.9667	2027.413	.882	.994
ขอ9	263.9667	2042.585	.814	.994
ขอ10	263.8333	2032.213	.873	.994

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ขบ11	263.9000	2035.334	.844	.994
ขบ12	263.9000	2035.955	.835	.994
ขบ13	263.9000	2033.955	.865	.994
ขบ14	263.9000	2029.266	.882	.994
ขบ15	263.9333	2030.271	.878	.994
ขบ16	264.0667	2028.685	.862	.994
ขบ17	263.9333	2030.064	.881	.994
ขบ18	264.0667	2023.168	.893	.994
ขบ19	264.0333	2020.033	.844	.994
ขบ20	263.9667	2025.344	.963	.994
ขบ21	263.9333	2027.306	.921	.994
ขบ22	264.0333	2025.689	.936	.994
ขบ23	264.1000	2012.162	.928	.994
ขบ24	264.0667	2011.720	.920	.994
ขบ25	264.0667	2014.961	.917	.994
ขบ26	263.9000	2024.921	.943	.994
ขบ27	263.8333	2030.420	.899	.994
ขบ28	264.0000	2032.966	.866	.994
ขบ29	263.9333	2030.616	.927	.994
ขบ30	263.9667	2029.826	.897	.994
ขบ31	263.9333	2029.099	.951	.994
ขบ32	264.0000	2033.517	.915	.994
ขบ33	263.9667	2028.309	.919	.994
ขบ34	264.0333	2033.344	.878	.994
ขบ35	263.9667	2036.654	.849	.994
ขบ36	264.1000	2037.472	.856	.994
ขบ37	264.0000	2032.069	.879	.994

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ขบ38	263.9333	2027.099	.924	.994
ขบ39	264.0667	2014.961	.851	.994
ขบ40	264.0000	2032.345	.826	.994
ขบ41	264.0667	2021.030	.921	.994
ขบ42	264.0000	2032.552	.930	.994
ขบ43	264.1000	2029.128	.874	.994
ขบ44	264.0333	2026.654	.922	.994
ขบ45	264.0000	2026.759	.905	.994
ขบ46	264.0000	2033.172	.815	.994
ขบ47	264.0333	2029.826	.877	.994
ขบ48	264.0000	2037.379	.854	.994
ขบ49	264.4667	2056.533	.415	.995
ขบ50	264.1333	2038.051	.814	.994
ขบ51	264.0667	2038.616	.816	.994
ขบ52	263.9333	2034.892	.862	.994
ขบ53	264.2333	2040.116	.679	.994
ขบ54	264.0333	2036.447	.831	.994
ขบ55	264.0667	2032.685	.853	.994
ขบ56	263.9667	2034.861	.877	.994
ขบ57	264.0667	2031.444	.871	.994
ขบ58	263.9333	2037.099	.829	.994
ขบ59	263.8333	2033.385	.856	.994
ขบ60	263.9667	2032.309	.917	.994
ขบ61	263.9000	2030.369	.919	.994
ขบ62	263.9333	2031.651	.912	.994
ขบ63	264.0000	2030.207	.907	.994
ขบ64	264.0333	2040.792	.819	.994

ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

รายละเอียดการขอเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา
สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่”

คำชี้แจง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการการศึกษาตามอัธยาศัยแพร่
2. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลผ่านทาง Google Form ตามลิงค์ bit.ly/3YRN4z5 หรือ สแกนคิวอาร์โค้ด โดยขอความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลภายในวันที่ 26 มกราคม 2566

3. กลุ่มตัวอย่าง เป็น ครู กศน.ของ กศน.อำเภอทุกอำเภอ ในสังกัดของท่าน รายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ครู กศน. ของกศน.อำเภอ		
		ข้าราชการครู (คน)	ครู กศน.ตำบล (คน)	ครูอาสาสมัครฯ (คน)
1.	กศน.อำเภอเมืองแพร่	2	14	4
2.	กศน.อำเภอร่องขวาง	2	8	5
3.	กศน.อำเภอสอง	2	7	2
4.	กศน.อำเภอสูงเม่น	2	9	3
5.	กศน.อำเภอเด่นชัย	1	4	1
6.	กศน.อำเภอสอง	1	5	3
7.	กศน.อำเภอวังชิ้น	1	5	3
8.	กศน.อำเภอหนองม่วงไข่	1	5	2
	รวม	12	57	23
	รวมทั้งสิ้น	92 คน		

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด แพร่

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศจำนวน 64 ข้อ

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับและใช้เฉพาะในขอบเขตของทางวิชาการเพื่อการศึกษาในครั้งนี้อย่างผู้วิจัยมิได้มุ่งศึกษาสถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่งโดยเฉพาะแต่เป็นการศึกษาโดยภาพรวม คำตอบของท่านจึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น ในการตอบแบบสอบถามจึง ขอความกรุณาจากท่านตอบคำถามให้ครบทุกข้อและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้นำความเชื่อถือได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสิริลักษณ์ เบ็ญคำ

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51 ปี ขึ้นไป

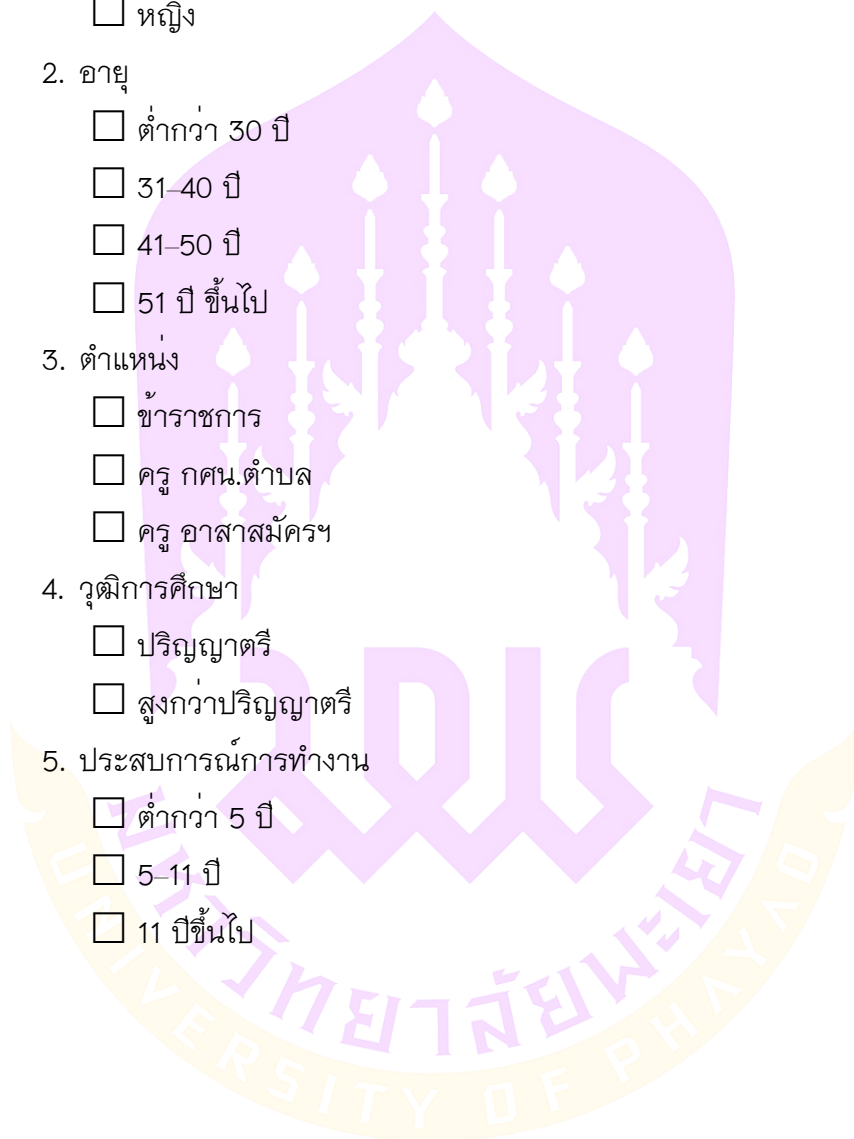
3. ตำแหน่ง

 ข้าราชการ ครู กศน.ตำบล ครู อาสาสมัครฯ

4. วุฒิการศึกษา

 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงาน

 ต่ำกว่า 5 ปี 5-11 ปี 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การนำองค์กร ด้านที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ ด้านที่ 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านที่ 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ด้านที่ 6 การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ และด้านที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
1. ดานการนำองค์กร						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดค่านิยมโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารวิสัยทัศน์และค่านิยมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลการดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศส่งเสริมให้ผู้เรียนและบุคลากรเกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนส่งเสริมและมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยอมรับและศรัทธาจากชุมชนในด้านการประพฤติปฏิบัติและหลักจริยธรรม					
2. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์						
8	สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำแผนกลยุทธ์					
9	สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกฝ่ายมีส่วนร่วม					
10	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูล จุดแข็ง จุดอ่อน จากสภาพแวดล้อมภายในและวิเคราะห์โอกาส อุปสรรค จากสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษามาใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์					
11	สถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงที่สำคัญ					
12	วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สถานศึกษากำหนดตอบสนองการเปลี่ยนแปลงโอกาสและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
13	สถานศึกษามีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์					
14	สถานศึกษามีการกำหนดแผนด้านทรัพยากรบุคคล ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มุ่งเน้นขีดความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากร					
15	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์					
16	สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
17	สถานศึกษามีการคาดการณ์ผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบกับผลงานที่ผ่านมา กับสถานศึกษาคู่แข่งหรือมาตรฐานที่สำคัญอื่น ๆ					
3. ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
18	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรและการบริการที่ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
19	สถานศึกษาพัฒนาระบบส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ประโยชน์จากการบริการทางการศึกษา					
20	สถานศึกษามีมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรในการสร้างความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
21	สถานศึกษามีการทบทวน ปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองต่อความพึงพอใจและสร้างความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
22	สถานศึกษามีช่องทางที่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการติดตามเรื่องทั่วไปของสถานศึกษา					
23	สถานศึกษารับฟังขอคิดเห็น ขอร้องเรียนที่ได้รับจากผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องในช่องทางที่หลากหลาย และมีวิธีการแก้ไขให้เป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
24	สถานศึกษามีกระบวนการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
25	สถานศึกษามีแนวโน้มในการสร้างความผูกพันระหว่างผู้เรียนและสถานศึกษามากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้						
26	สถานศึกษามีกระบวนการเลือก รวบรวม วิเคราะห์และ ทบทวนผลการดำเนินการโดยรวมเพื่อจัดทำเป็นข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษา					
27	สถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการวัดผลการดำเนินงาน ให้ทันต่อความต้องการ แนวโน้มทางการศึกษาและการ เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกสถานศึกษา					
28	สถานศึกษามีการทบทวนผลการดำเนินการ คิดค้นและ ปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรม ให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา					
29	สถานศึกษามีกระบวนการจัดการสารสนเทศและความรู้โดยมี ระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพและทันเวลาในการใช้ งาน					
30	สถานศึกษาจัดทำข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นมีความพร้อม ใช้งานสำหรับบุคลากร ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถ เข้าถึงข้อมูลได้อย่างเหมาะสม					
31	สถานศึกษามีการจัดการความรู้เพื่อให้บรรลุผลในการรวบรวม และถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
32	สถานศึกษามีการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศและความรู้ ของสถานศึกษาให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันต่อเหตุการณ์ และใช้งานง่าย					
33	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำวิธีการปฏิบัติที่ เป็นเลิศไปใช้วางแผนเชิงกลยุทธ์และดำเนินงาน					
5. ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล						
34	สถานศึกษามีวิธีการในการสร้างความผูกพันและความพึง พอใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ตามกลุ่มและ ประเภทของลักษณะงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างแต่ละกลุ่ม บุคคล					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
35	สถานศึกษามีการนำความคิดที่หลากหลายของบุคลากรตลอดจนชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา					
36	สถานศึกษามีระบบการบริหารค่าตอบแทน การยกย่องชมเชยตลอดจนการให้รางวัลและสิ่งจูงใจเพื่อช่วยส่งเสริมผลการปฏิบัติงานที่ดี					
37	สถานศึกษามีการจัดระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมรวมทั้งมีการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรทราบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น					
38	สถานศึกษามีแผนการในการส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ					
39	สถานศึกษามีการวางแผนการสืบทอด ตำแหน่งผู้บริหารหรือหัวหน้างาน และตำแหน่งผู้นำอื่น ๆ					
40	สถานศึกษาได้กำหนดให้ครูผู้สอนมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและได้รับการรับรองคุณวุฒิ					
41	สถานศึกษากำหนดนโยบายให้มีบริการและสวัสดิการในการสนับสนุนบุคลากรต่อความเป็นอยู่ที่พึงพอใจและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน					
6. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติการ						
42	สถานศึกษาจัดระบบงานและกระบวนการทำงานหลักจากความต้องการของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความร่วมมือรวมทั้งจากกฎหมายและระเบียบราชการที่เกี่ยวข้อง					
43	สถานศึกษากำหนดกระบวนการทำงานหลักอย่างชัดเจนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ พันธกิจ ส่งผลต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
44	สถานศึกษามีระบบงานหรือวิธีการทำงานที่ประสบผลสำเร็จส่งผลให้ได้รับการยอมรับในผู้ที่เกี่ยวข้อง					
45	สถานศึกษามีการออกแบบนวัตกรรม เทคโนโลยีและความรู้ของสถานศึกษาไปสู่กระบวนการทำงานหลักที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
46	สถานศึกษามีระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ป้องกันข้อผิดพลาดและความสูญเสียน					
47	สถานศึกษามีการปรับปรุง ทบทวนหลักสูตรและบริการทางวิชาการแล้วนำผลการปรับปรุง ทบทวนไปพัฒนาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จสูงสุด					
48	ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษามีแนวโน้มเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม					
7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ						
49	ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ (N-NET) ของผู้เรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ					
50	ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน					
51	ผู้เรียนและผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา					
52	สถานศึกษามีการดำเนินการการใช้ทรัพยากรการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผนที่กำหนดไว้					
53	สถานศึกษามีแนวโน้มที่สามารถระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม จากผู้ปกครองและชุมชน					
54	บุคลากรมีความพึงพอใจและความผูกพันในการทำงาน					
55	สถานศึกษาใช้ผลการประเมินความพึงพอใจและความผูกพันในการทำงาน มาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา					
56	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านการพัฒนาบุคลากรและพัฒนากลุ่มผู้นำระดับสูงให้เกี่ยวข้องของทราบ					
57	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านบรรยากาศการทำงาน สุขอนามัย ความปลอดภัย การป้องกันภัย การให้บริการ และสิทธิประโยชน์ของบุคลากร					
58	สถานศึกษามีผลงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้					
59	สถานศึกษามีกระบวนการ มีการนำเสนอ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศ	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
60	สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และได้ผลลัพธ์ที่ประสบความสำเร็จที่นำไปเผยแพร่สู่สาธารณชน					
61	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและตามหลักจริยธรรม					
62	สถานศึกษา มีการนำเสนอผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมาย การรับรองวิทยฐานะของบุคลากรและความปลอดภัยของสถานศึกษา					
63	สถานศึกษามีการนำเสนอผลลัพธ์ความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ					
64	ความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวโน้มอยู่ในระดับที่สูงขึ้นต่อภาพสำเร็จของสถานศึกษา					

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวสิริลักษณ์ เบ็ญคำ

ผู้วิจัย

08 7096 8846

ภาคผนวก ซ เอกสารรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO HUMAN ETHICS COMMITTEE

19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP และ 45CFR 46.101(b)

ชื่อโครงการ : บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดแพร่

: THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN PROMOTING EDUCATIONAL INSTITUTIONS
TOWARDS EXCELLENT IN EDUCATION INSTIUTIONS UNDER PHRAE PROVINCIAL
OFFICE OF THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

เลขที่โครงการวิจัย : UP-HEC 2.1/020/66

ผู้วิจัยหลัก : นางสาวสิริลักษณ์ เบ็งคำ

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ้า

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ เสมอเชื้อ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 9 พฤศจิกายน 2565

- หมายเหตุ
1. ไม่ต้องส่งรายงานความก้าวหน้า
 2. ส่งรายงานปิดโครงการเมื่อสิ้นสุดการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สิริลักษณ์ เบ็ญคำ
วัน เดือน ปี เกิด	20 สิงหาคม 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 ศษ.ม. (นวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้), มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ พ.ศ. 2552 บธ.บ. (การบริหารการขนส่งระหว่างประเทศ), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ
ที่อยู่ปัจจุบัน	6/8 หมู่ 2 ตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่
ผลงานตีพิมพ์	สิริลักษณ์ เบ็ญคำ (ผู้บรรยาย). (30 เมษายน 2566). บทบาทของ ผู้บริหารในการส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดแพร่. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 9 (หน้า 1378-1388). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

